

Zpravodaj

Univerzity Pardubice

č. 93 / říjen 2018

UNIVERZITA

Máme institucionální akreditaci

OCENĚNÍ

Mexický řád pro docenta Kašpara

VÝROČÍ

Dopravní fakulta Jana Pernera slaví 25 let

VĚDA

Kovy urazily tisíce kilometrů

ROZHOVOR

S chemikem o ekologii

Obsah

UNIVERZITA

- 3 Univerzita Pardubice potvrdila své kvality. Získala institucionální akreditaci
- 4 Oslavili jsme institucionální akreditaci
- 5 Docent Kašpar převzal mexické vyznamenání. A mluví řečí Aztéků
- 6 Univerzita má dva nové profesory. Působí na Fakultě chemicko-technologické
- 6 Univerzita Pardubice jako první instituce z České republiky členem SPARK Stanford Global
- 8 Studenti a akademici objevovali Indii. Účastnili se také mezinárodní konference
- 9 Zahraniční studenti poznávali Evropu a hlavně Pardubice
- 10 Programování není jen pro kluky. Důkazem je první Letní škola IT pro dívky

FAKULTY

- 11 Dopravní fakulta Jana Pernera oslavila 25 let existence novou lokomotivou
- 14 Nejmladší Fakulta elektrotechniky a informatiky slaví 10 let
- 15 Objev českých vědců: Mají důkaz, že kovy urazily tisíce kilometrů
- 16 Letní školy malířských technik pomohly zdokonalit se nejen v kresbě
- 17 Mezinárodní konference Veřejná správa byla opět velmi úspěšná
- 17 Seminář o šíření radiových a optických vln byl opět velmi zajímavý
- 18 Bělehradské dny rozvíjejí mezinárodní spolupráci
- 19 Vědecká společnost The Comenius Academic Club se letos sjela do Litomyšle
- 20 Kamila Pacovská získala cenu Učené společnosti ČR za výzkum na poli etiky
- 21 Výroční 40. kalorimetrický seminář – tradice a nadčasovost

- 22 Nejlepší mladý chemik je z Letovic
- 23 Budoucí záchranáři trénovali na horách i ve vodě
- 24 Diplomová práce studentky je přínosná pro výrobu lékařských nástrojů

STUDENTI

- 25 Příliv odstartoval nový semestr a přivítal nejen prváky
- 26 Studenti FES vyhráli největší manažerskou soutěž na světě Global Management Challenge
- 27 Netradiční outdoorová výuka je na Fakultě ekonomicko-správní fenoménem
- 28 Studentka Denisa Vídeňská: Šlechtičny dostávaly panenky v deseti letech
- 30 Beseda o knižní podobě dochované korespondence sourozenců Vokolkových
- 31 Kavárna Universitas se opět otevřela. Mluvilo se o slunečních hodinách

OSOBNOSTI

- 32 Etnolog Oldřich Kašpar: Jazyk Aztéků jsem se učil z historických gramatik
- 34 Chemik Miloslav Slezák: Kvalita vody v Pardubicích je velmi dobrá
- 36 Vzpomínka na dirigenta a sbormistra Vlastislava Nováka

KULTURA

- 37 Ohlédnutí za 25. mezinárodním festivalem akademických sborů IFAS
- 39 Výstavy: Sochy inspirované duchovnem i rezavé otisky a koláže, Sochy Petra Nováka, Rezavé otisky Šárky Hrouzkové

SPORT

- 41 Máme čtyři bronzové medaile z Českých akademických her!
- 42 Osma Univerzity Pardubice na Pražských primátorskách
- 43 Charitativní běh lámal rekordy, startovné šlo na výzkum léčby poranění míchy

Foto na titulní straně: Adrián Zeiner

Aktuální zprávy z dění na univerzitě
čtete v **e-Zpravodaji**

<http://zpravodaj.upce.cz>

Zaregistrujte se k zasílání newsletteru

Napište na zpravodaj@upce.cz

KB

Komerční banka, a.s., je partnerem Zpravodaje Univerzity Pardubice pro akademický rok 2018/2019.

REÁLNÁ BANKA PRO REÁLNÝ ŽIVOT

Univerzita
Pardubice

Zpravodaj Univerzity Pardubice

Vydává Univerzita Pardubice, Rektorát, oddělení propagace a vnějších vztahů, Studentská 95, 532 10 Pardubice 2, telefon: 466 036 555, e-mail: zpravodaj@upce.cz, IČ: 00216275.

Zpravodaj UPa je zveřejněn též na webové stránce univerzity www.upce.cz/media.html.

Šéfredaktorka: Ing. Valerie Wágnerová. Redaktorka: Bc. Věra Přibyllová. Redakční okruh: doc. PhDr. Tomáš Jiránek, Ph.D., doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc., prof. Ing. Tatiana Molková, Ph.D., Tomáš Pospíchal, Ing. Iva Ulbrichová, CSc., Ivana Veselá.

Fotodokumentace: CITS – Adrián Zeiner, Petr Špaček a archiv pořadatelů akcí.

Grafická úprava a sazba: CITS – Ing. Alena Komárková.

Tisk: Vydavatelství a polygrafické středisko Univerzity Pardubice.

Číslo: 93/2018, 31. října 2018 Pardubice, náklad 1 400 ks, periodicitu 4x ročně, ISSN 2570-5644, MK ČR E 22928.

Univerzita Pardubice potvrdila své kvality. Získala institucionální akreditaci

Univerzita Pardubice se zařadila do první čtveřice vysokých škol, kterým Národní akreditační úřad pro vysoké školství udělil na deset let tzv. institucionální akreditaci pro šest oblastí vzdělávání. Tímto krokem potvrdil univerzitě známku vysoké kvality. „Prošli jsme nezávislým a velice náročným hodnocením. Je pro nás a další rozvoj univerzity a jejich fakult nesmírně významná,“ řekl rektor univerzity prof. Ing. Jiří Málek, DrSc.

S účinností od 7. září 2018 může následujících deset let Univerzita Pardubice poskytovat vysokoškolské vzdělání v šesti oblastech vzdělávání, a to dopravě, ekonomických oborech, historických vědách, chemii, informatice a zdravotnických oborech. Studijní programy pokryjí výuku na šesti fakultách Univerzity Pardubice – fakultě chemicko-technologické, ekonomicko-správní, dopravní, filozofické, elektrotechniky a informatiky a fakultě zdravotnických studií.

Univerzita si bude sama schvalovat programy

Nabízené studijní programy v bakalářských, magisterských a ve vybraných případech i doktorských studijních programech projdou pouze tzv. interní akreditací v rámci samotné univerzity. V praxi to znamená, že univerzita nemusí své požadavky ke schválení programů posílat Národnímu akreditačnímu úřadu.

„Je to silný nástroj, který nám dává vysokou míru autonomie a pravomoc si schvalovat studijní programy, které mají dlouhodobě zaručenou a potvrzenou kvalitu. Umožní nám být v nabídce studijních programů našim studentům mnohem pružnější,“ pochvaluje si tuto významnou změnu rektor Jiří Málek.

Dlouhodobý a přísný mechanismus hodnocení

Proces získání akreditace byl přitom velmi náročný. Bylo nutné nastavit legislativní prostředí, připravit systém vzdělávacích a tvůrčích procesů a přísný mechanismus vnitřního hodnocení.

„Zdokonalili jsme proces hodnocení vlastní výuky až na úroveň jednotlivých předmětů, revidovali jejich kvalitní zajištění jak po personální, tak materiální stránce včetně informační infrastruktury. Zavedli jsme systém hodnocení akademických pracovníků,“ dodává rektor k náročnému procesu získání institucionální akreditace.

Všechny tyto kroky se uskutečnily proto, aby univerzita vyhověla přísným kritériím komplexního systému kontroly a hodnocení

kvality vzdělávací a tvůrčí činnosti a aby studenti získali jistotu, že jim vysoká škola poskytuje kvalitní vzdělání.

Známka vynikajícího vzdělávacího systému

Významné postavení Univerzity Pardubice mezi českými vysokými školami potvrzuje i skutečnost, že po Univerzitě Karlově, Masarykově univerzitě v Brně a Univerzitě Palackého v Olomouci, které obdržely institucionální akreditaci v první polovině letošního roku, je naše univerzita teprve čtvrtou českou vysokou školou, která institucionální akreditaci po přísném posouzení Národním akreditačním úřadem pro vysoké školství získala.

„Národní akreditační úřad potvrdil, že náš nastavený systém vzdělávacích a všech souvisejících tvůrčích činností je kvalitní, a to napříč fakultami. Univerzita má nyní v oněch šesti oblastech vzdělávání samostatnost při rozhodování o struktuře a vnitřním obsahu vyučovaných studijních programů i o jejich detailnějším zaměření,“ uvedla prorektorka pro vzdělávání a záležitosti studentů prof. Ing. Tatiana Molková, Ph.D., která stojí se svým týmem akademiků i pracovníků univerzitních útvarů za tímto důležitým procesem.

Druhý krok: vnitřní akreditace

Studijní programy v šesti oblastech vzdělávání nyní projdou tzv. vnitřní akreditací, kterou provede speciálně k tomu zřízený nový univerzitní orgán – Rada pro vnitřní hodnocení Univerzity Pardubice. Ta dohlíží na kvalitu všech vzdělávacích procesů i jejich přípravu a schvaluje studijní programy a jejich zaměření. Skládá se z devíti členů, interních odborníků, a svého zástupce v ní mají i studenti.

Ing. Valerie Wágnerová
mluvčí Univerzity Pardubice

Oslavili jsme institucionální akreditaci

ZÍSKALI JSME INSTITUCIONÁLNÍ AKREDITACI

- ... a tím „certifikát“ kvality
- jsme mezi prvními čtyřmi VŠ ČR
- na příštích 10 let máme
 - vysokou míru samostatnosti
 - pravomoc schvalovat si studijní programy v šesti oblastech vzdělávání
 - silný nástroj, jak být pružnější v nabídce studia
- můžeme lépe reagovat na potřeby trhu práce
- neseme větší míru zodpovědnosti za naše vzdělávání, vědu a výzkum

STUDENTI ZÍSKÁVAJÍ DÍKY INSTITUCIONÁLNÍ AKREDITACI

- jistotu, že si zvolili pro přípravu na své povolání kvalitní školu
- záruku stability
- přímého zástupce v Radě pro vnitřní hodnocení
- možnost zapojit se do přípravy i hodnocení studijních programů
- ovlivňovat komplexní systém zajištění kvality

IA = BENEFIT PRO NAŠE UCHAZEČE O STUDIUM

- mají spolehlivé vodítko, podle čeho zvolit svoji vysokou školu
- mají jistotu, že
 - u nás získají kvalitní vzdělání
 - vzdělávací a podpůrné systémy jsou dlouhodobě garantované
 - se mohou spolehnout na komplexní podporu jejich studia

V pondělí 24. září, první výukový den letošního zimního semestru, byl jiný než obvykle a nový nejen pro studenty nastupující do 1. ročníků. Odpoledne se několik stovek zaměstnanců univerzity, akademiků i ostatních pracovníků, setkala na akademickém náměstí před Fakultou chemicko-technologickou při společné oslavě: Získali jsme institucionální akreditaci!

Významnost události zmínil hned v úvodu neformálního odpoledne rektor prof. Jiří Málek, který hojně účasti zaměstnanců univerzity využil k tomu, aby všem poděkoval za příspěví k tomu, že Univerzita Pardubice jako teprve 4. vysoká škola v republice toto potvrzení své kvality ve všech šesti oblastech vzdělávání, o které žádala u Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství, získala.

Sychravé, ale lidsky příjemné odpoledne zpestřily hudebním doprovodem dvě kapely RichMek a Party Band. Ve vyhříváném obřím stanu mohli přítomní ochutnat grilované a další velice chutné občerstvení a v příjemné kavárně Stiasini si dát výbornou kávu a něco sladkého k tomu.

Za hladký průběh celého odpoledne patří dík hlavně Fakultě chemicko-technologické, která nabídla své zázemí a ujala se jeho organizačního zajištění. Poděkování patří však i ostatním našim fakultám – všichni zaměstnanci se zasloužili, aby univerzita v přísném hodnocení obstála, všechny fakulty přispěly, a nejen finančně, k tomu, aby se milé setkání vydařilo.

O úspěchu akce takového rozsahu svědčí i překvapivě velká účast našich pracovníků i první ohlasy. Budeme mít příležitost se sejít takto každý rok? Záleží jen na nás – nás všech, jaké příležitosti pro obdobná společná setkání si uchystáme.

*Ing. Valerie Wágnerová
mluvčí UPa*

INSTITUCIONÁLNÍ AKREDITACE JE POTVRZENÍ

- že
- máme špičkovou kvalitu
 - naši odborníci dlouhodobě a spolehlivě garantují poskytované vzdělávání
 - prověřený systém kvality jde napříč univerzitou a fakultami
 - zázemí i infrastruktura jsou na vysoké úrovni
 - naše každodenní odborná práce přináší výsledky
 - umíme kolegiálně spolupracovat
 - jsme velmi dobře obstáli v konkurenci

CO JSME PRO IA UDĚLALI:

- prošli náročným sebehodnotícím procesem
- zřídili Radu pro vnitřní hodnocení Univerzity Pardubice
- nastavili a prověřili institucionální, legislativní a vzdělávací prostředí
- připravili propracovaný systém vzdělávacích, tvůrčích a souvisejících procesů a mechanismus jejich vnitřního hodnocení
- zdokonalili proces hodnocení vlastní výuky až na úroveň jednotlivých předmětů
- zajistili kvalitní personální i materiální kapacity a informační infrastrukturu
- rozvinuli systém hodnocení akademických pracovníků
- dlouhodobě naplnili přísné standardy komplexního systému kontroly a hodnocení kvality vzdělávací a vědecko-výzkumné činnosti

DĚKUJEME!

Získaná důvěra v naši kvalitu však zavazuje!
„I nadále budeme z kvalitních vnitřních procesů a vytvářet nabídku studijních programů, která uspokojí široký okruh zájemců o vysokoškolské studium a připraví je kvalitně pro jejich budoucí profese.“

rektor Jiří Málek

Docent Kašpar převzal mexické vyznamenání. A mluví řečí Aztéků

Dva Češi obdrželi nejvyšší mexické státní vyznamenání pro cizince „Řád aztéckého orla“. Z Fakulty filozofické naší univerzity historik a etnolog Oldřich Kašpar a vědkyně a pedagožka Ludmila Holková, která žije od roku 1965 v Mexiku. Zařadili se tak mezi dalších čtrnáct Čechů, kterým tento řád mexická vláda udělila.

Velvyslankyně Mexika Leonora Rueda jim předala toto ocenění v pátek 20. července v sídle Velvyslanectví Spojených států mexických v Praze. Jedná se o nejvyšší mexické státní ocenění udělované cizincům za prominentní služby poskytované mexickému národu nebo lidstvu a jako recipocita vůči vyznamenáním uděleným v zahraničí mexickým veřejným činitelům.

„Docent Kašpar ve svém dile shromažďuje informace o činnosti jezuitských misionářů v severním Mexiku, kde pracovali s indiánskými komunitami a zanechali cenné svědectví o jejich kultuře,“ vyzdvihla zásluhy na šíření mexické kultury velvyslankyně Leonora Rueda.

Spisovatel, badatel, cestovatel

Docent Kašpar obdržel řád za celoživotní studium mexické antropologie a historie a šíření mexické kultury v české společnosti. Zabývá se dějinami Karibské oblasti od předkolumbovského období až po 20. století. V letech 2005 až 2007 se věnoval významné badatelské činnosti zaměřené na české stopy v bibliografických sbírkách Mexika, Španělska a Portugalska.

Sbírá pověsti a lidovou slovesnost Mexika a účastní se terénních výzkumů mezi původním obyvatelstvem. Strávil hodně času mezi indiány, se kterými nejen žil, ale také s nimi pracoval a zapisoval si příběhy, které mu odvyprávěli. Před třemi lety vyšla zatím poslední historikova kniha „O červeném sportáku a jiné současné pověsti a fámy z Mexika“.

Samouk indiánského jazyka

Během děkovné řeči docent Kašpar připomněl, že se o tuto latinskoamerickou zemi začal zajímat během studií historie starověkého Říma, kdy se mu do ruky dostala kniha od italského spisovatele Carla Coccioliho věnovaná mexické historii. Zmínil také, že se naučil indiánský jazyk „náhuatl“ z gramatiky Pedra Arenase vydané roku 1612.

Za jezuity do Mexika

Je autorem velké řady publikací a studií, které věnoval této latinskoamerické zemi. Píše o indiánech a jejich kultuře, zámořských objevech, zabývá se působením jezuitského řádu v Mexiku v 17. století. Našel například spoustu dopisů, které si čeští členové řádu během misí mezi sebou vyměnili ve španělštině.

Je autorem pohádek pro děti a náměty pro jejich napsání čerpal opět v této zamilované zemi. Přednášel na mnoha mexických univerzitách a jeho odborné příspěvky vyšly v mnoha časopisech v Čechách, na Slovensku, ve Slovinsku, Polsku, Rakousku, Německu, Francii, Itálii, Španělsku, Rusku, Mexiku, Brazílii, na Kubě atd.

Začíná zpracovávat deníky

Do španělštiny i češtiny přeložil například také indiánské básně, mýty či legendy a se svými studenty sehrál několik her přenášejících diváka do starých časů Latinské Ameriky. Další materiál čeká na své zpracování. „Na každé cestě jsem si psal deníky, knihovnicou terminologií řečeno jich mám doma několik metrů, a teprve

teď je začínám zpracovávat, stejně jako fotografickou a video dokumentaci,“ řekl s obdivem k Mexiku docent Kašpar, který tuto zemi každoročně navštěvuje už od roku 1989.

Vyznamenání jen pro cizince

Docent Oldřich Kašpar obdržel nejvyšší mexické státní vyznamenání, a to na základě dekretu, který podepsal prezident Spojených států mexických Enrique Peñañeta Nieto. Ocenění se uděluje podle vyhlášky z 13. září 1932 a je určené pouze cizincům. Mexická vláda dosud udělila Řád aztéckého orla celkem čtrnácti českým a československým občanům, z nichž jako první jej v roce 1938 obdržel Edvard Beneš jakožto vyjádření solidarity Mexika československé vládě po mnichovských událostech.

Mezi dalšími oceněnými figurují především bývalí čeští velvyslanci působící v Mexiku, a to za svou záslužnou činnost ve prospěch této země. Ze zahraničních osobností jsou nositeli tohoto řádu například britská královna Alžběta II., bývalá nizozemská královna Beatrix, kolumbijský spisovatel Gabriel García Márquez, španělský operní pěvec Plácido Domingo, americký filmový producent Walt Disney nebo zpěvák irské skupiny U2 Bono.

Univerzita má dva nové profesory. Působí na Fakultě chemicko-technologické

Celkem šedesát nových profesorů převzalo 25. června v pražském Karolinu jmenovací dekrety od ministra školství, mládeže a tělovýchovy. Mezi nově jmenovanými profesory jsou i dva z Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice.

Novými profesory jsou **prof. Ing. Jiří HANUSEK, Ph.D.**, z ústavu organické chemie a technologie, vedoucí oddělení mechanismů organických reakcí, jmenovaný pro obor Organická chemie, a **prof. Mgr. Roman KANĎÁR, Ph.D.**, z katedry biologických a biochemických věd, jmenovaný pro obor Analytická chemie.

Prof. Kandár se zasloužil o rozšíření koncepce pracoviště o analýzy biologických vzorků chromatografickými metodami a mezi jeho největší vědecký přínos patří zavedení několika metod pro stanovení antioxidantů a monitorování ukazatelů oxidačního stresu a biologicky významných látek v biologických vzorcích, jako jsou krev, moč, krevní plazma a seminální plazma, které byly publikovány v časopisech s impakt faktorem s velkým citačním ohlasem.

Oblastí vědeckého zájmu prof. Hanuska je výzkum reakčních mechanismů organických reakcí s využitím tradičních i moderních metod fyzikální organické chemie. Nosnou myšlenkou jeho výzkumu je hledání vztahů mezi strukturou a reaktivitou organických látek, a to především v případech, kdy i malá změna v jejich struktuře, případně malá změna podmínek, indukuje velkou změnu v jejich reaktivitě.

*Ing. Valerie Wágnerová, mluvčí UPa
Foto: J. Březovský*

Prof. Ing. Jiří Hanusek, Ph.D.

Prof. Mgr. Roman Kandár, Ph.D.

Univerzita Pardubice jako první instituce z České republiky členem SPARK Stanford Global

Zástupci Centra transferu technologií a znalostí v USA domluvili spolupráci se Stanford University, aktuálně druhou nejlepší univerzitou na světě (dle žebříčku QS World University Rankings 2018). Univerzita Pardubice se na základě navázaného partnerství připojila k programu SPARK Global, který pomáhá propojit výzkum v oblasti biomedicíny a zdravotnických prostředků s klinickou praxí.

SPARK úspěšně funguje nejen na Stanford University, ale i na řadě dalších významných institucí po celém světě, jež program převzaly. Využití lipidových biomarkerů pro včasnou diagnostiku rakoviny slinivky, vývoj technologie pro snížení toxicity paracetamolu, využití pokročilých magneticky aktivních nanomateriálů na bázi TiO₂ pro přípravu bioaktivních látek, přenosný audiometr – nadějně výsledky těchto a dalších výzkumných projektů Univerzity Pardubice mají nyní větší šanci na uplatnění v praxi díky programu SPARK.

Špičkové poradenství

SPARK Translational Research Program je propracovaný systém podpory výsledků výzkumu z akademické sféry, který má pomoci překlenout bariéry přenosu těchto výsledků do praxe.

Program byl založen profesorkou Dariou Mochly-Rosenovou v roce 2006 na Lékařské fakultě Stanfordovy univerzity za účelem převedení slibného biomedicínského výzkumu do klinické praxe ve formě nových léčebných postupů pro pacienty. Program zajišťuje špičkové poradenství prostřednictvím sítě odborníků poradců z praxe, vzdělávání a pomáhá vědcům vytvořit nákladově efektivní model realizace výzkumných projektů s využitím průmyslových standardů.

Program je zacílený na podporu vývoje nových látek a materiálů pro terapii a testování léčiv, diagnostických a terapeutických metod, zdravotnických prostředků a informačních systémů ve zdravotnictví.

Úspěšná jednání

Michal Svoboda a Karolina Kašparová z Centra transferu technologií a znalostí (CTTZ) navázali kontakt s prof. Mochly-Rosenovou v září 2017 a na základě několik měsíců probíhající komunikace uskutečnili na sklonku března tohoto roku návštěvu na Stanfordově univerzitě. V rámci intenzivního dvoudenního programu jednali se zakladatelkou programu prof. Mochly-Rosenovou, PhD, a jejími spolupracovníky, absolvovali řadu schůzek a setkání s řešiteli projektů SPARK (jedním z nich byl Peter Santa Maria, MD, PhD, – ORL specialista ve Stanford University Medical Center. S pomocí programu SPARK vyvinul nový postup léčby chronických perforací ušního bubínku, technologii patentoval a založil start-up. Technologie byla nedávno licencována velké farmaceutické společnosti Astellas Pharma, která zahájila klinické testování na pacientech) a s poradci programu SPARK (byly mezi nimi takové osobnosti, jako Robert Booth, PhD, – zakladatel Virobay a bývalý viceprezident ve farmaceutické společnosti Roche, Steven Schow, PhD, – bývalý ředitel výzkumu a vývoje v Telik a Dupont Biochemicals, a Lyn Frumkin, MD, PhD, – expert na design klinických studií). Již nyní mohou vědci z Univerzity Pardubice využít cennou zpětnou vazbu na své projekty, kterou se během návštěvy podařilo získat. „Právě díky programu SPARK jsme v rámci našeho výzkumu lékové toxicity získali velmi cennou zpětnou vazbu od odborníků z farmaceutické praxe, kteří na Stanford University působí. Tato možnost debaty a diskuze byla pro další směřování našich výzkumných prací nezastupitelná, a proto jsem přesvědčen, že program SPARK by mohl být užitečný

i pro další pracovníky Univerzity Pardubice," říká doc. RNDr. Tomáš Roušar, Ph.D., z Katedry biologických a biochemických věd Fakulty chemicko-technologické.

Součástí programu byla i účast na pravidelném setkání výkonného týmu a poradců SPARK s řešiteli projektů, tzv. Wednesday Night Meeting. Právě intenzivní interakce mezi vědci a poradci z průmyslu je klíčem k úspěchu programu SPARK – 60 % výsledků podpořených projektů nalezne využití v klinické praxi.

Výstupem návštěvy je memorandum uzavřené mezi Univerzitou Pardubice a Stanfordovou univerzitou, na základě kterého se naše univerzita připojuje k programu SPARK.

Jak konkrétně bude program SPARK naplňován v podmínkách Univerzity Pardubice?

Vědečtí pracovníci a doktorandi budou mít možnost seznámit se s programem SPARK, a to zejména formou specializovaných kurzů a dalších forem vzdělávání (vč. možnosti zúčastnit se dvoutýdenního vzdělávacího programu organizovaného v rámci každoročního SPARK Global meeting). Po vzoru Stanfordovy univerzity bude postupně budována síť poradců z praxe, kteří budou konzultovat projekty našich vědců a pomohou se správným nasměrováním výzkumu.

Současně začne vznikat síť kontaktů na významné firmy – potenciální komerční partnery z oboru. Tyto a další aktivity budou realizovány ve spolupráci CTTZ, vědců a doktorandů, kteří se mohou na rozvoji programu podílet třeba tak, že doporučí vhodné mentory pro projekty svých kolegů. Zásadním přínosem programu pak bude možnost využívat poradce v rámci celé globální sítě SPARK. V neposlední řadě by měl program SPARK přispět k vytvoření tvůrčí podnikavé atmosféry a vzniku nových spoluprací napříč jednotlivými pracovišti univerzity.

„Jsem velice potěšen touto aktivitou CTTZ, protože účast v tomto programu může pomoci vědeckým týmům z naší univerzity

s převedením výsledků z akademické sféry do reálné průmyslové praxe, jako je např. využití patentů a jejich transfer do praxe, což může být komplikovaný, dlouhodobý a finančně náročný proces. Účast v tomto programu, který zahrnuje prestižní světové akademické instituce a jejich průmyslové partnery, je správnou cestou pro Univerzitu Pardubice. Jako velmi důležité hodnotím i možné zapojení studentů doktorského studia, kterým to pomůže rozšířit jejich obzor a umožní se lépe orientovat v propojení akademické a průmyslové sféry, což je oblast, kde Česká republika potřebuje výrazné zlepšení,“ uvádí prof. Ing. Michal Holčapek, Ph.D., z Katedry analytické chemie Fakulty chemicko-technologické.

Univerzita Pardubice partnerem renomovaných institucí

Důležitou součástí programu SPARK na Stanfordově univerzitě je financování projektů ve fázi proof-of-concept (program finančně podporují kancelář děkana, fakultní nemocnice, nadace a farmaceutické firmy). Systém podpory proof-of-concept na naší univerzitě již funguje (aktuálně zejména s pomocí projektu TAČR Gama „Podpora aktivit proof-of-concept na Univerzitě Pardubice) – cílem je proto propojit existující systém podpory projektů s přístupem SPARK.

Univerzita Pardubice se zapojením do SPARK Global stává partnerem renomovaných institucí, jako jsou Weizmannův institut věd v Izraeli, Tokijská univerzita nebo Nanyang Technological University v Singapuru, které program vytvořeny na Stanfordově univerzitě již zavedly.

*Ing. Michal Svoboda, Ing. Karolina Kašparová
Centrum transferu, technologií a znalostí UPa*

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

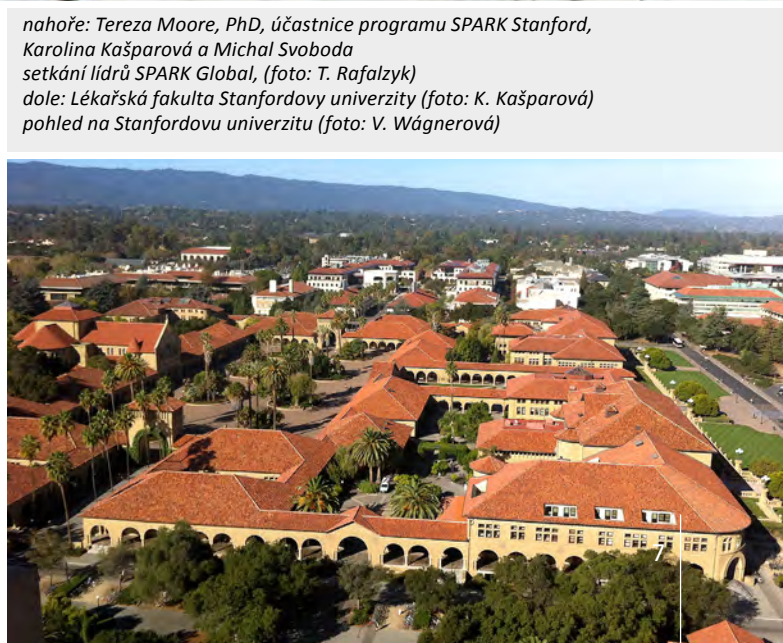
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

nahoře: Tereza Moore, PhD, účastnice programu SPARK Stanford, Karolina Kašparová a Michal Svoboda
setkání lídrů SPARK Global, (foto: T. Rafalzyk)
dole: Lékařská fakulta Stanfordovy univerzity (foto: K. Kašparová)
pohled na Stanfordovu univerzitu (foto: V. Wágnerová)

Prof. Daria Mochly Rosen,
PhD, – zakladatelka
programu a prezidentka
SPARK Global (zdroj Stanford
University)

Studenti a akademici objevovali Indii. Účastnili se také mezinárodní konference

Studenti a akademičtí pracovníci Univerzity Pardubice odcestovali v letním semestru do Indie, aby prohloubili spolupráci s Rai university v Novém Dillí a zároveň se účastnili mezinárodního ekonomického fóra žen.

Na přelomu dubna a května odletěla pětice vybraných studentů ze tří fakult univerzity do Indie. Společně s nimi odcestovali také vysokoškolské pedagogové PhDr. Kateřina Horáčková z Fakulty zdravotnických studií, doc. Mgr. Martin Fárek, Ph.D., z Fakulty filozofické a také prorektorka pro rozvoj Ing. Andrea Koblížková, Ph.D. V rámci zahraničního výjezdu se účastnili akce Discover India 2018. Celá akce navazovala na dlouhodobou partnerskou spolupráci Univerzity Pardubice a RAI university, která tvoří rozsáhlou síť univerzit v Indii.

Přátelské vztahy s rektorkou

„Spolupráce se rozvíjí již čtvrtým rokem. Poprvé jsme navštívili s delegací Univerzity Pardubice Rai univerzitu v Ahmédabádu v prosinci 2015 v rámci programu Discover India – Objevte Indii. Za tu dobu se vyměnily v Indii a Pardubicích celkem čtyři delegace. Vzájemné návštěvy přinesly nejenom navázání institucionální spolupráce mezi oběma univerzitami, ale i osobní spolupráce a přátelství, zejména s rektorkou univerzity dr. Harbeen Arorou,“ podotýká k historii spolupráce mezi Univerzitou Pardubice a Rai univerzitou její iniciátor doc. Mgr. Martin Fárek, Ph.D., z Katedry religionistiky Fakulty filozofické.

Delegace navštívila konferenci Woman Economic Forum, která se uskutečnila v Novém Dillí a organizuje ji rektorka Rai university Dr. Harbeen Arora. Na konferenci diskutovalo více než tisíc řečníků ze 120 zemí světa. Spektrum jejich zaměření bylo velmi pestré. Na jednom pódiu vedle sebe stáli významní sportovci, herci, mladí vědci a také laureátka Nobelovy ceny.

Studenti i akademici vystoupili na konferenci

Možnost být součástí tak velké konference a setkat se s mnoha významnými osobnostmi byl nezapomenutelný zážitek pro všechny. Studenti i akademičtí pracovníci Univerzity Pardubice aktivně

vystoupili se svojí zprávou pro svět v různých sekcích konference, např. The Economics of Goodness in Health & Wellness and In Conversation with Leaders of the Decade in Academia či Young Leaders Creating Better World for All.

Celá účast na konferenci byla neopakovatelným zážitkem spojeným s objevováním nových kultur, získávání informací, sdílením zkušeností a navazováním nových vztahů. Je třeba zdůraznit fakt, že pro většinu studentů se jednalo o první zkušenost s prezentací na velké konferenci a ještě navíc v anglickém jazyce. Velkou odměnou pro všechny bylo ocenění z rukou Dr. Harbeen Arora.

Odborný a kulturní program na indické univerzitě

Po skončení konference následovala druhá část cesty, a to týdenní odborně-kulturní program v rámci „Discover India – Doing Business in India“, který se konal přímo v kampusu RAI University v Novém Dillí. Součástí programu byly workshopy a semináře s širokým odborným spektrem. Velmi zajímavou zkušeností pro všechny zúčastněné bylo seznámení se s filozofií a produkty BioAyurveda. Účastníci měli možnost vlastnoručně připravovat léčivé nápoje pod dohledem lékařů představujících tuto filozofii. Kromě osobního růstu tato cesta přinesla všem mnoho jedinečných zážitků a nových přátelství. Celá delegace si alespoň na chvíli mohla vyzkoušet život v patnáctimilionovém městě a porovnat životní úroveň, rozdílnost kultur a zažít naživo kontrast Evropy s jiným kontinentem. Celá Indie a lidé v ní žijící v nás všech zanechali hluboký dojem ještě dlouho po návratu do České republiky. Věříme, že spolupráce s Rai university bude i nadále pokračovat a podobnou možnost budou mít i další studenti a akademičtí pracovníci z Univerzity Pardubice.

PhDr. Kateřina Horáčková
Katedra ošetřovatelství Fakulty zdravotnických studií UPa

Zahraniční studenti poznávali Evropu a hlavně Pardubice

Studenti z různých koutů světa přijeli na měsíční letní školu, aby poznali, jak se žije ve střední Evropě. Seznámili se také s erby a symboly v Pardubicích, charakterem a způsobem fungování veřejné správy v Evropě. A užili si spoustu nádherných chvílí, když vyrazili na poznávací výlety.

„Měsíční letní škola v Evropě o Evropě, to zní dobře!“ možná takhle si odpověděli někteří ze studentů a studentek, kteří se přihlásili na letošní ročník letní školy na Univerzitě Pardubice. Z celkového počtu 5351 přihlášených se dvaadvacet podařilo projít výběrem a přijet do Pardubic, aby se zúčastnili letní školy. Od začátku července pak na ně čekal program, během kterého jim byly představeny různé problematiky ze středoevropského pohledu. Kromě témat spojených s výukou a výzkumem na šesti fakultách měli studenti také možnost poznat některé z kulturních a přírodních krás naší země a vyzkoušet si, jak jejich vrstevníci tráví svůj volný čas. Volné neděle pak mnozí z nich využili k prozkoumání dalších měst v České republice i v jejím blízkém okolí.

Seznámení se s fakultami

V rámci programů na jednotlivých fakultách si studenti mohli vyzkoušet například různé kompenzační pomůcky pro osoby se zdravotním postižením. Absolvovali ukázkou tréninku kognitivních funkcí určených dospělým pacientům v rámci ergoterapeutické intervence, dále chůzi se slepečkou holí nebo jízdu na invalidním vozíku a také zjistili, jak nejlépe být člověku s takovýmto hendikepem nápomocen. Další dny si pak pomoci spektrometrie ověřili, jestli jejich stříbrné a zlaté prstýnky jsou opravdu z těchto kovů, nebo se dozvěděli o způsobu testování přítomnosti bakterií v mléčných produktech. Pevnost a pružnost betonu, včetně výroby samotného betonu, pak byla náplní jedné z dalších částí programu letní školy.

Příjemný relax v přírodě

Program na všech fakultách se u studentů setkal s úspěchem a během večerů, které probíhaly formou ochutnávek, trávení volného času, často stále diskutovali o problematice, kterou během daného dne probírali. Piknik s pozorováním západu slunce na Kunětické hoře nebo opékání špekáčků na zahradě kolejí tak byly kulisami diskusí o restaurování kulturních památek nebo práci tajemníka na magistrátu města. O sobotách pak na studenty čekaly výlety na zajímavá místa České republiky. Navštívili tak například hrad Karlštejn nebo vystoupali na Sněžku, nejvyšší horu naší země. V pondělí 6. srpna byla letní škola ukončena slavnostní večeří a studenti obdrželi certifikáty o úspěšném absolvování letní školy. Na

své domovské univerzity si odvezli spolu s nabitými vědomostmi také deset kreditů.

Dvaadvacet mladých lidí se po měsíci vrátilo domů příjemně unavených po náročném programu. Odvezli si nejen spoustu nových informací a krásných zážitků, ale zjistili, jak se žije v Pardubicích, jednom středoevropském městě, které se pro ně stalo obrazem Evropy. Velké poděkování patří všem zaměstnancům a studentům univerzity, kteří se podíleli na programu a společnými silami připravili pro studenty nezapomenutelný měsíc plný poznání a zážitků. Pokud byste se rádi přidali a pomohli při organizaci letní školy v příštím roce, ať už jste zaměstnanec, nebo student univerzity, můžete kontaktovat Ondřeje Srba (Ondrej.srb@upce.cz) nebo kohokoliv z Oddělení pro rozvoj a mezinárodní vztahy Univerzity Pardubice.

Ing. Ondřej Srb

Oddělení pro rozvoj a mezinárodní vztahy UPa

Foto: M. Král, M. Reinberk

Programování není jen pro kluky. Důkazem je první Letní škola IT pro dívky

Kariérní centrum Univerzity Pardubice poprvé uspořádalo Letní školu IT pro dívky. Studentky ze středních škol tak zjistily, že práce s novými technologiemi nemusí být výsadou jen kluků. Naopak. Jsou to i holky, které dokážou pracovat s grafickými programy, testují počítačové hry, programují nebo se starají o data.

Poslední srpnový týden se dvacítká dívek ze středních škol z různých koutů republiky účastnila letní školy, během které pronikla do světa počítačové techniky. „Umožnili jsme dívkám prostřednictvím letní školy nahlédnout do světa informačních technologií a seznámit je nejen s možnostmi studia na vysoké škole, ale také s praxí, aby věděly, kudy se mohou po střední škole vydat. Vyzkoušely si programování i tvorbu webových stránek, zpracování dat, setkaly se i s grafikou. Dívky se přesvědčily, že IT není jen pro kluky,“ uvádí Ing. arch. Iva Svobodová, vedoucí Kariérního centra Univerzity Pardubice, a dodává: „Letní školu IT pro dívky jsme koncipovali jako týdenní tábor s pevným programem. Součástí programu byly teoretické přednášky i workshopy, kde si dívky samy vyzkoušely programování, grafickou tvorbu, interaktivní hry, absolvovaly exkurzi ve špičkovém Centru materiálového výzkumu na Fakultě chemicko-technologické Univerzity Pardubice.“

Exkurze, hry i bydlení na kolejích

Přednášková část probíhala pod taktovkou zkušených lektorů organizačního týmu z neziskové organizace Czechitas a Univerzity Pardubice. Odbornou část doplnily exkurze a interaktivní hry. Na volných aktivitách se podíleli studenti pedagogických a volnočasových oborů s dlouholetou praxí. Již z přímých ohlasů dívek na místě bylo patrné, že všichni odvedli skvělou práci.

Účastnice si také vyzkoušely, jaké to je bydlet na kolejích. Pro dívky byl zajištěn také odpolední a večerní program, volné aktivity jako logistické hry a dopravní kolejiště na Dopravní fakultě Jana Pernera, návštěva letního kina, prohlídka historického centra města, hry a sportovní aktivity.

„Večer v posteli jsme s holkami probíraly, co se událo, co nás zaujalo a jak se nám tady líbí. Usínám se dvěma myšlenkami: tou první je sen o mé budoucnosti, ta druhá je o týdenní letní škole, které se účastním. Cítím vděk k lektorům, že mě naučili mnohé věci chápat jinak, je to neocenitelná zkušenost,“ zhodnotila letní školu jedna z účastnic.

Letní škola IT pro dívky se uskutečnila za podpory projektu OP VVV „Rozvoj kvality vzdělávání, hodnocení a strategického řízení na Univerzitě Pardubice“, reg. č. Z.02.2.69/0.0/0.0/16_015/0002320.

Ing. Helena Volejníková
Kariérní centrum UPa

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Ze slavnostního zasedání k výročí fakulty

Dopravní fakulta Jana Pernera oslavila 25 let existence novou lokomotivou

Dopravní fakulta Jana Pernera Univerzity Pardubice oslavila 25 let a k tomuto výročí si „nadělila“ s Českými drahami reklamní lokomotivu 151 006-4 v atypickém barevném provedení nesoucím prvky historie i současnosti obou organizací se sloganem: „Jedeme v tom spolu!“. Čtvrt století oslavily také České dráhy. Na kolejích se tato lokomotiva bude prohánět i s původním značením Ing. Kryšpína E499 2006.

Dopravní fakulta Jana Pernera je nástupnickou fakultou v České republice po federální Vysoké škole dopravy a spojů v Žilíně. První kroky a jednání vedoucí ke vzniku fakulty byly realizovány již v roce 1991, kdy začalo být jasné, že dojde k rozdělení Československa a bude třeba řešit potřebu vysokého dopravního školství v samostatné České republice. Počátkem roku 1993 bylo rozhodnuto, že je nereálné, aby v ČR vznikla samostatná vysoká škola dopravní. Hledaly se možnosti, kde by fakulta mohla vzniknout. Ve výběru bylo osm vysokých škol, například VŠB, ČVUT, Západočeská univerzita v Plzni, ale i město Česká Třebová.

Nejjasněji se v této době a zcela pozitivně vyjádřila tehdejší Vysoká škola chemicko-technologická (VŠCHT) Pardubice, a tak spolu s městem Pardubice připravily podmínky pro příchod pedagogů, ale i studentů ze Žiliny. Jednalo se o unikátní vznik fakulty, který nemá v dějinách České republiky obdoby.

Dopravní fakulta Jana Pernera vznikla ke dni 1. dubna 1993 a byla její třetí fakultou. Podrobnosti k historii a unikátnímu vzniku fakulty si lze přečíst v publikaci 25 let Dopravní fakulty Jana Pernera, která má symbolicky motiv obalu publikace v barevném provedení této lokomotivy. Dopravní fakulta také ocenila při „medailovém ceremoniálu“ 6. září 2018 osobnosti, které se výraznou měrou zasloužily o její vznik. Mezi oceněnými byl i tehdejší prorektor VŠCHT prof. Koudelka a bývalý kvestor VŠCHT Ing. Maršálek. Dopravní fakulta si velmi cení, že našla své působiště právě v Pardubicích a že nese jméno významného železničního stavitele Ing. Jana Pernera.

Počátky realizace projektu

První cílené kroky k realizaci lokomotivy začaly s příchodem nového vedení dopravní fakulty. Projekt trval asi rok a půl a přípravy byly náročné. Lokomotivu si dovolily ČEZ, ČSOB a Škoda Auto a je třeba také říci, že s úplně jiným kapitálem. Z tohoto je zřejmé, že se jedná o prestižní propagaci fakulty a univerzity s velkým dopadem na veřejnost, jinak by se vyjmenované společnosti do takové

propagace nepouštěly. Realizovat lokomotivu bylo v počátcích o hledání cesty – s kým a jak vést jednání, koho přesvědčit, důležité byly i osobní a odborné vazby. Celý proces realizace nebyl vůbec jednoduchý.

PROJEKT TRVAL ASI ROK A PŮL A PŘÍPRAVY BYLY NÁROČNÉ.

Sešly se však příznivé faktory ve správný čas. Našli se lidé, kterým se tento záměr zalíbil a chtěli jej realizovat. Mnozí z nich prošli Dopravní fakultou Jana Pernera. Byli mezi nimi i spolužáci z Vysoké školy dopravy a spojů v Žilíně a další kolegové, které jsem za svůj profesní život poznal.

Spolupráce mezi Českými drahami a Dopravní fakultou Jana Pernera existuje 25 let, to znamená od jejího vzniku v roce 1993. České dráhy jsou také velkým „odběratelem“ absolventů dopravní fakulty. A je logické, že dopravní fakulta veřejné vysoké školy má silnou vazbu s národním dopravcem České dráhy, který ji také v mnoha oblastech podporuje. Tuto spolupráci výstižně charakterizuje slogan na bocích lokomotivy „Jedeme v tom spolu“.

Proč jsme vybrali řadu 151?

Už když jsme promýšleli tento záměr, věděli jsme, že musíme příležitost plně využít, jednalo se přece o výjimečnou záležitost. Logicky bylo třeba vybrat úspěšný typ lokomotivy. Od začátku bylo zřejmé, jaká lokomotiva bude mít největší odezvu, posléze si bude žít svým životem a bude se objevovat v různých publikacích, na webu a dalších médiích.

Další důvod byl takový, že lokomotiva musí existovat minimálně tak dlouho jako dopravní fakulta. Musí být tvarově zajímavá a vozit vlaky nejvyšší kvality. Také musí být prestižní i z hlediska těch, kteří byli připravováni na dráhu strojvedoucího elektrické trakce.

Slavnostní křest lokomotivy

Muselo také dojít k realizaci výjimečného provedení, které bude přitahovat pozornost, bude nepřehlédnutelné a také bude podněcovat emoce. V neposlední řadě bylo cílem poslat lokomotivu do Žiliny, odkud „se přestěhovala“ dopravní fakulta, aby i tak symbolicky bylo řečeno, že úspěšně existujeme 25 let a vychovali jsme samostatně generaci dopravních odborníků.

Na Slovensku a i v zahraničí neexistuje lokomotiva propagující vysokou školu. Na základě mnoha pozitivních ohlasů, a to i ze zahraničí, lze konstatovat, že lokomotiva se povedla. V tomto ohledu byla výrazně překročena nejtajnější očekávání v ohlasech, jen čtenost sociálních sítí se zvyšovala po desetitisících. Na sociálních sítích byla lokomotiva samovolně „překřtěna“ na Pernerovku.

NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH BYLA LOKOMOTIVA SAMOVOLNĚ „PŘEKŘTĚNA“ NA PERNEROVKU.

Elektrická lokomotiva Českých drah řady 151 je lokomotivou vzniklou modernizací řady 150, původně značené E499.2 (typově označené Škoda 65Em). Lokomotiva s výkonem 4000 kW je určena pro stejnosměrné napětí 3000 V a vozbu rychlíků s maximální rychlostí 160 km/h. Federální ministerstvo dopravy objednalo jednorázovou sérii 27 kusů řady E 499.2 (dnes 150). Třináct kusů je v současnosti upraveno na řadu 151. Původně byla určena pro rychlíky jedoucí z Prahy do Košic přes štrbskou rampu. V současnosti se s lokomotivou nejčastěji potkáme na trase Praha – Pardubice – Olomouc – Ostrava – Žilina a Praha – Ústí nad Labem.

Barevné provedení

Bylo třeba co nejlépe využít tuto jedinečnou šanci a nutné lokomotivu zbarvit tak, aby bylo provedení velmi úspěšné. Původně měla být lokomotiva bílo-modrá a záměrem bylo respektovat 25 let spolupráce a použít retro prvky, prvky historie s novodobými přístupy. Barvy měly vycházet z korporátních barev Českých drah a Dopravní fakulty Jana Pernera. Červená byla na počátku velmi problematickou barvou a chtělo to myšlenku a také odvahu. Dokonce na lokomotivě mohly být jen webové linky, případně jen nápis Dopravní fakulta Jana Pernera.

Jak se spolupráce na provedení prohlubovala a začala se uvolňovat kreativní atmosféra nekonzervativním směrem, měnily se přístupy a začalo být zřejmé, že zaběhlé konvence opustíme. Když jsme zařadili v průběhu tvorby červenou barvu, mohla mít nějaký červený proužek charakterizující barevně univerzitu doplněný

nahore: Lokomotiva před změnou, dole: Nerealizované návrhy

budeme hrdě hlásit a najede další miliony kilometrů. V současné době má lokomotiva najeto 8,5 milionu kilometrů.

V SOUČASNÉ DOBĚ MÁ LOKOMOTIVA NAJETO 8,5 MILIONU KILOMETRŮ.

Vize a přání do budoucna

Lokomotiva si již žije svým životem, mj. vozí i vlak EC Jan Perner. Vzhledem k úspěchu lokomotivy a mnohým žádostem o nějakou další „sesterskou“ lokomotivu by jistě stálo za úvahu vytvoření velmi atraktivní červené lokomotivy k výročí přejmenování vysoké školy v Pardubicích na Univerzitu Pardubice. Jsou to ale nejen časově velmi náročné projekty, které vyžadují nadměrné úsilí k realizaci, jak vně, tak uvnitř univerzity, a proto je jejich uskutečnění prozatím jenom přáním. Osobně bych měl soukromé přání, které by mne velmi potěšilo: že na DFJP bude studovat velké množství studentů obor Elektrická trakce, tak jak tomu bylo na VŠDS v Žilině, kde to býval prestižní obor, který byl a stále existuje na dopravních průmyslovkách.

doc. Ing. Radovan Soušek, Ph.D.

proděkan DFJP

nápisem Univerzita Pardubice. Tohle byla idea. Byla i variace na znak Pardubic, aby bylo neznalým na první pohled jasné, že se jedná o pardubickou fakultu.

Na lokomotivu se tedy dostala dynamická červená symbolizující Univerzitu Pardubice korunovanou znakem univerzity s latinským nápisem Universitas Pardubensis, který ji nepochybně dodává noblesu a tradici. Lokomotiva také červenými prvky připomíná, že příchodem dopravní fakulty, coby třetí fakulty, se VŠCHT přejmenovala na Univerzitu Pardubice.

Označení E499 2006

Toto značení se již čtvrtstoletí nepoužívá, ale víme, že bylo oblíbené a každý, kdo o železnici něco ví, je rád uvidí a bude lokomotivu propagovat. České dráhy se příliš nebránily ani tomuto prvku a nakonec jej podpořily. Značení mělo být ze všech stran. Dokonce je lokomotiva chvíli měla v dílnách nasazena, ale bohužel se stalo, že nápis „Jedeme v tom spolu“ byl nalepen pod úchyty na čísla. Proto byla čísla ze stran sejmuta, aby nebyl nápis zakrytý. Čísla jsou vítaným a velmi ceněným sběratelským artiklem, čehož jsme si plně vědomi, a uvažujeme, že je využijeme pro další propagaci fakulty a třeba vymyslíme akci, kde by to mohla být jedna z cen, která přiláká.

Křest lokomotivy: Pardubice hl. n.

Pro křest se vybraly Pardubice a termín konání Mezinárodní vědecké konference Dopravní fakulty Jana Pernera. Symbolicky tak nejdůležitější den oslav začal příjezdem a křtem lokomotivy. Osobně ji pokřtil rektor univerzity profesor Jiří Málek. Obdržel zmenšeninu jejího původního čísla E499 2006 v měřítku 1:4 (jako připomínku tohoto významného dne). Pan rektor se také přiznal, že železnici fandí a kupuje si knihy s touto tematikou, což nás na DFJP velmi těší. Dopravní fakulta bude lokomotivu a spolupráci s ČD propagovat i dalšími předměty s motivem lokomotivy a věříme, že se k ní

Fakulta v číslech

V současnosti fakulta nabízí studium ve dvou bakalářských, ve dvou navazujících magisterských a dvou doktorských studijních programech. V roce 2017 na fakultě studovalo celkem téměř 1600 studentů. Na vzdělávací činnosti se aktuálně podílí cca 100 akademických a výzkumných pracovníků a dalších 30 technických a administrativních pracovníků.

Unikátní výzkumné centrum

V letech 2011 až 2013 bylo na fakultě vybudováno Výzkumné a výzkumné centrum v dopravě, které je unikátním a vysoce specializovaným pracovištěm, podporujícím vědeckou a výzkumnou činnost zejména v oblasti technických oborů vyučovaných na fakultě. Vedení fakulty dokázalo zásadním způsobem připravit laboratorní prostředí. Centrum je např. vybaveno dynamickým zkušebním stavem a experimentální zkušebním stavem kolo-kolejnice. Na těchto specializovaných zařízeních lze provádět mj. analýzy vzorků materiálů a poškozených součástí nebo analýzy stavebních hmot. Významnou součástí fakulty je také Akreditovaná zkušební laboratoř DFJP, která byla zřízena v roce 2004 jako samostatný nezávislý orgán dopravní fakulty. Z jejích aktivit lze uvést např. měření dvojkolí a koleje za účelem výpočtu kontaktních charakteristik dvojkolí-kolej nebo statické zatěžovací zkoušky mostů – prověřování statické pevnosti železničních mostních konstrukcí.

Nejmladší Fakulta elektrotechniky a informatiky slaví 10 let

V letošním roce si Fakulta elektrotechniky a informatiky připomíná desáté výročí od svého založení. „Fakulta je dobře profilována uvnitř univerzity i v evropském prostoru a má k dispozici podmínky pro další rozvoj v oblastech vzdělávání a vědecko-výzkumné spolupráce,“ hodnotí uplynulé roky děkan fakulty Ing. Zdeněk Němec, Ph.D.

Fakulta elektrotechniky a informatiky (FEI) se po svém založení postupně přestěhovala do moderně zrekonstruované budovy na náměstí Čs. legií, která poskytuje zázemí pro výuku studentů a vědecko-výzkumné činnosti. „*Studijní obory naší fakulty jsou firmami velmi žádané, což je dáno odrazem našeho zaměření na rychle se rozvíjející oblasti informačních technologií, elektrotechniky a automatizace. Studium je náročné, ale zároveň má jasný cíl, kterým je výborné uplatnění v praxi,*“ říká děkan Němec.

Uplatnění absolventů je nadstandardní

Fakulta v letošním roce zaznamenala rovněž nárůst počtu přihlášek ke studiu. Množství absolventů však zdaleka nepokrývá dlouhodobý nedostatek elektrotechniků a informatiků na trhu práce, což je patrné i v Pardubickém kraji. Přitom uplatnění i platové ohodnocení absolventů FEI je nadstandardní hned po jejich nástupu do zaměstnání.

„*V posledních dvou letech jsme byli velmi úspěšní v získávání projektů pro podporu vzdělávání a výzkumu ve všech oborech fakulty. Velmi nám v tom pomáhá úzké propojení na významné firmy v regionu, které se snaží popularizovat nejen vlastní společnost, ale zaměřují se i na vzdělávání a motivaci ke studiu technických oborů,*“ poukazuje na významné propojení mezi fakultou a firmami děkan Zdeněk Němec.

Fakulta vychází vstříc svým studentům

Díky projektovým investicím bylo možné provést modernizaci nebo kompletní inovaci, která se dotkne laboratoří a učeben. Kromě těchto modernizačních změn připravuje fakulta i nové akreditační studijních programů od bakalářského až po doktorský stupeň.

„*Studenti dlouho požadovali i posílení bezdrátového přístupu k internetu, proto jim vycházíme vstříc a internet bude všude dostupný prostřednictvím nejmodernějších technologií s nadstandardní dostupností signálu,*“ říká děkan fakulty.

Fakulta ale posiluje i spolupráci na mezinárodní úrovni, a to díky podpoře významných evropských projektů. Velmi žádané jsou obory, které dlouhodobě souvisí s průmyslovým zaměřením regionu a fakulty. Jedná se především o radiotechniku, radarové systémy, vývoj prostředků pro automatické řízení a s těmito oblastmi propojený výzkum inteligentních systémů pro řízení dopravy.

Oslavy byly aktivní a hravé

Při příležitosti desátého výročí fakulty se konala v květnu celodenní akce věnovaná především studentům. Od rána bylo možné využít příležitost k soutěži v několika typech turnajů od počítačových her až po fyzicky aktivní využití v turnaji paintballu. Součástí dne byla i pravidelně se opakující expozice digitální fotografie, které se mnoho studentů věnuje přímo v rámci studia. Po odpoledním slavnostním shromáždění akademické obce FEI probíhal studentský happening s vyhlášením vítězů turnajů. Obsluhu při zajištění cateringu si velkou měrou vzali za své přímo studenti fakulty, kteří si rovnou řekli o brzké opakování podobného dne, kde mají možnost poznat i jiný pohled na vysokoškolské studium.

Ing. Renata Dvořáková

Ing. Silvie Vágenknechtová

Fakulta elektrotechniky a informatiky UPa

Foto: D. Honc

Objev českých vědců: Mají důkaz, že kovy urazily tisíce kilometrů

Čeští vědci učinili překvapivý objev. Kovová nádoba uložená do hrobky v egyptském Abúsíru před 5000 lety byla vyrobena z materiálu, který se používal v té době v daleké Anatolii – současném Turecku. Dokázali, že kovy urazily několik tisíc kilometrů, než se dostaly ke svému majiteli. Jedním z odborníků, který materiál použitý na výrobu nádoby zkoumal, byl i chemik z Katedry chemické technologie Fakulty restaurování Ing. Jiří Kmošek.

To, že kovy musely urazit velkou vzdálenost, dokládá studie v prestižním časopisu *Journal of Archaeological Science*, publikovaná pod názvem „Neviditelná propojení. Raně dynastické a staroříšské staroegyptské kovové předměty ze sbírky Egyptského muzea Lipské univerzity“.

Zkoumali staroegyptské artefakty

K překvapivému zjištění dospěl český vědecký tým vedený v přírodovědecké části archeometalurgem Jiřím Kmoškem z naší Fakulty restaurování a Mgr. Martinem Odlerem z Českého egyptologického ústavu Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, který vede archeologickou část výzkumu.

Vědci provedli detailní analýzu dvaceti dvou staroegyptských předmětů z Egyptského muzea Lipské univerzity v Německu, které byly objeveny při německých a britských výzkumech na začátku 20. století na lokalitách Abúsír, Abydos a Gíza. Pocházejí z hrobky panovníka 2. dynastie Chasechemveje (Abydos) a z hrodek úředníků raně dynastické doby (Abúsír) a Staré říše (Gíza).

„Osobně jsem byl zodpovědný za odběr vzorků, metalografické analýzy a statistické vyhodnocování dat. Předměty jsme nejprve zrentgenovali na univerzitě v Lipsku pro zjištění jejich stavu a stupně zachování kovového jádra. Přímou v lipském muzeu jsme předměty v roce 2015 navzorkovali a poté vzorky převezli do Prahy na další vyhodnocení,“ uvádí k výzkumu Jiří Kmošek.

Vědci poprvé využili nové metody

Až doposud byly znalosti o staroegyptské metalurgii ve 3. tisíciletí před Kristem jen málo známé. Nyní čeští vědci použili při zjišťování původu rud u nalezených nádob nové archeologicko-metalurgické metody – analýzu izotopů olova. V kombinaci s egyptologickými a přírodovědnými přístupy tak prokázali „neviditelná propojení“, která lze vysledovat mezi oblastmi, z nichž pocházela měděná ruda, z níž byly nádoby vyrobeny, a kde byly nakonec vyrobeny a nalezeny.

„Izotopy olova nám umožnily vysledovat, odkud pocházela ruda“, říká první autor studie, archeometalurg Ing. Jiří Kmošek. „A ukázaly nečekané výsledky,“ dodává korespondující autor doktorand Martin Odler.

Analýzy prováděli na vědeckých pracovištích

Izotopové analýzy olova měřila geoložka Yulia V. Kochergina z České geologické služby, fyzik Fikrle analyzoval vzorky v Ústavu jaderné fyziky Akademie věd ČR v Řeži u Prahy, a to metodou neutronové aktivační analýzy a rentgen fluorescenční analýzy. V chemické laboratoři Fakulty restaurování v Litomyšli probíhaly dále například analýzy vzorků na elektronovém mikroskopu. Kromě očekávaného výskytu rudy ze Sinajského poloostrova, častého cíle staroegyptských expedic, nezanedbatelné množství rudy pocházelo z egyptské Východní pouště.

Egyptská mísa byla z rudy až z daleké Anatolie

Největším překvapením pro vědce pak byla velká mísa z hrobky z 1. dynastie z Abúsíru, kterou objevil v roce 1910 německý

egyptolog Georg Steindorff při záchranném výzkumu pohřebiště. Ruda, ze které byla vyrobena, pochází až z daleké Anatolie.

„Obsahovala arsen (1,4%) a nikl (4,8%), velmi neobvyklý kov pro starověký Egypt, nicméně častý v artefaktech z mědi i arsenové mědi Anatolie. Analýzy izotopů olova ve zkoumaných staroegyptských artefaktech pak potvrdily, že jsou stejné jako u anatolských měděných rud a podobné artefaktům z období kolem 3000 před Kristem,“ popisuje překvapivé výsledky prováděných analýz Jiří Kmošek.

Podle autorů studie nádobu velmi pravděpodobně vyrobili staroegyptští kováři, jenom ruda nebo ingot, kovový polotovár, cestoval až z Anatolie, možná přes více prostředníků. Nádoba tedy není dokladem přímého kontaktu obou kultur, nicméně dokazuje, jak daleko cestovaly na starověkém Předním východě kovy již ve 3. tisíciletí před Kristem.

Analýzovaný soubor staroegyptských artefaktů však čítá kolem 100 vzorků, přičemž aktuálně publikovaná studie jich prezentuje přibližně čtvrtinu. Společný projekt týmu českých vědců tak bude pokračovat.

Inovativní výzkum a použité metody českých vědců, poprvé popsané a právě zveřejněné vědecké studii v časopise *Journal of Archaeological Science* prestižního vydavatelství Elsevier, jsou důležitým milníkem pro možnosti další interpretace naší minulosti. Přináší více světla do znalostí o původu používaných surovin a výrobě kovových nádob starého Egypta i o fungování staroegyptské ekonomiky a dalších sociálně-kulturních souvislostech naší historie.

Ing. Valerie Wágnerová
mluvčí UPa ve spolupráci s Fakultou restaurování

Letní školy malířských technik pomohly zdokonalit se nejen v kresbě

Fakulta restaurování připravila také v tomto roce Letní školy, v rámci kterých se nejen zájemci o studium mohli zdokonalit ve svých výtvarných dovednostech – kresbě, malbě a modelování částí sochy. Účastníci absolvovali kurzy pod vedením akademického malíře Tomáše Lahody a MgA. Pavla Hoška z Ateliéru výtvarné přípravy.

Po dva červencové týdny probíhal na Fakultě restaurování letní přípravný kurz pro případné budoucí uchazeče o studium, ale i pro veřejnost. Pro třináct zájemců fakulta otevřela dva moduly.

„Účastníci k nám přicházejí s různými zkušenostmi a dovednostmi a naší snahou je, v případě uchazečů o studium, přiblížit je úrovni požadované u přijímacích zkoušek. Letos máme několik zájemců také ze Slovenska. Naše letní škola tak získává mezinárodní rozměr,“ říká prof. akad. mal. Tomáš Lahoda z Ateliéru výtvarné přípravy Fakulty restaurování.

Modul pro začátečníky i pokročilé

V prvním týdnu byl kurz určen začátečníkům. Po úvodních přednáškách o perspektivě a principech kresby – stínování, objemy, vyjádření různých materiálů procvičovali účastníci kresbu uhlím na zátíši a portrétu podle modelu. Následovala malba zátíši akvarelem a temperou.

Druhý týden kurzu byl věnován pokročilým účastníkům. Na úvod byly předneseny informativní přednášky o teorii barev a kompozičním řešení obrazu. Následovala přednáška o krajinomalbě s ukázkami různých formálních přístupů k tomuto tématu. Poté měli účastníci malovat motivy dle svého výběru v městském plenéru Litomyšle, převážně v okolí zámku a starého města.

V praxi si zde vyzkoušeli a procvičili malbu akvarelem na papír. Jeden den pak malovali temperou zátíši. Zájemci o sochařskou přípravu prováděli modelování hlavy podle živého modelu, vzhledem k časové náročnosti modelování zde vznikla jedna práce u každého kurzisty. Na kreslířské a malířské přípravce vzniklo celkem čtyři až šest prací za každý týden, dle vyspělosti uchazečů.

Každý může své schopnosti dále rozvíjet

„Největším problémem u většiny kurzistů je setkání s malbou, práce s barvami, vyjádření objemů, prostoru a různých materiálů v malbě. Téměř všichni účastníci kurzu již měli v různé míře určité zkušenosti s výtvarným projevem, někteří byli na úrovni nejlepších uchazečů o studium na naší fakultě. Pokud se budou hlásit na Fakultu restaurování, mají reálnou naději uspět v talentových zkouškách,“ hodnotí malířské schopnosti účastníků kurzu profesor Lahoda.

Stejně tak mají šanci uspět další kurzisté, kteří se mohou během dalšího roku příprav na zkoušky zlepšit, pokud budou mít možnost rozvinout své schopnosti a zlepšit své výsledky pod odborným vedením. Nejen ti, kteří absolvovali výtvarný kurz, ale i všichni další uchazeči o studium mají možnost, než se budou případně hlásit ke studiu, domluvit si i konzultace v ateliéru výtvarné přípravy i u všech dalších vedoucích oborových ateliérů na Fakultě restaurování.

Z ohlasů uchazečů je zřejmé, že byli s kurzem velmi spokojeni, stejně tak si pochvalovali den otevřených dveří na Fakultě restaurování, kde měli možnost školou si prohlédnout a dozvědět se konkrétní informace o studiu. Tato zkušenost mnohé pozitivně nasměrovala k rozhodnutí studovat na FR a následně také využít možnosti letního kurzu.

Bc. Věra Příbylová
ve spolupráci s Fakultou restaurování

Foto: T. Kupka

Mezinárodní konference Veřejná správa byla opět velmi úspěšná

Na konci května se na Fakultě ekonomicko-správní uskutečnil další ročník mezinárodní konference Veřejná správa. Hlavním cílem vědecké konference bylo vytvořit prostor pro prezentaci aktuálních výsledků vědecké práce v oblasti soudobé veřejné správy, veřejné ekonomiky, sociální a regionální politiky.

Konference se stala vhodným prostorem pro vytváření kooperačních vazeb mezi akademickými pracovníky a fundovanými odborníky z praxe a jejich pracovišti, směřujícími k dlouhodobému sdílení poznatků, diskusím vysoce aktuálních problémů, jež překračují běžnou národní či evropskou dimenzi.

Největší pozornosti se v průběhu letošního ročníku konference těšila témata týkající se ekonomických a sociálních souvislostí poskytování kvalitních veřejných služeb, stejně tak aktuální otázky a výzvy rozvoje regionů. Diskutovalo se jak v plenárním zasedání, stejně tak v odborných sekcích, ale i v neformálních chvílích konference.

Význam a vědeckou kvalitu konference podtrhuje i fakt, že sborník z minulého ročníku byl indexován v databázi Web of Science. Připravovaný sborník z letošního ročníku dosahuje stejných parametrů a k indexaci byl poslán také. Závěrem je třeba poděkovat členům vědeckého a organizačního výboru konference, kteří svojí prací výrazně dopomohli ke zřetel celé konference.

Záštitu nad konferencí převzaly odbor strategického rozvoje a koordinace veřejné správy ministerstva vnitra, Krajský úřad Pardubického kraje a Magistrát st. města Pardubice. Jde o akci, v jejímž pořádání se naše fakulta střídá s Ekonomickou fakultou VŠB-TU Ostrava.

*doc. Ing. Jan Stejskal, Ph.D.
předseda organizačního výboru konference
Ústav ekonomických věd FES*

V plenární části vystoupili se svým příspěvkem Ing. Josef Vlček, CSc., z ministerstva pro místní rozvoj a Mgr. Jakub Jaňura z ministerstva vnitra. (nahore)

Konferenci zahájil proděkan pro vnější vztahy doc. Ing. Jiří Křupka, Ph.D. (dole)

Seminář o šíření radiových a optických vln byl opět velmi zajímavý

Tradiční, již 19. seminář „Šíření radiových a optických vln – fyzikální vlastnosti atmosféry“ se konal na půdě Dopravní fakulty Jana Pernera v polovině května.

První příspěvek „Troposférické šíření nad nerovným terénem“ autorů z Univerzity Pardubice (V. Schejbal, P. Bezoušek a V. Závodný) se věnoval možnosti výpočtů mechanismů šíření pomocí fyzikální optiky (PO) v troposféře a srovnání výpočtů PO s numerickými simulacemi a měřeními pro několik typických případů.

Přednáška „Mapování radioklimatologických parametrů a jejich praktické využití“ autorů O. Fišera st., V. Brázdy, V. Peka z Ústavu fyziky atmosféry v Praze se věnovala jak mapování, tak i praktickému využití.

Zajímavou přednášku „Vliv fyzikálních vlastností atmosféry na změnu parametrů antény“ věnoval doc. J. Labun z Technické univerzity v Košicích studiu jevů spojených s testováním praktického provozu ve vzdušném prostoru.

L. Rejček, D. Kouba, J. Boška z Ústavu fyziky atmosféry AV ČR hovořili o měřících možnostech digisondy, a to jak při výzkumu, tak i z hlediska praktického použití.

V přednášce „Šíření elektromagnetických vln v troposféře – některé výsledky z ČMI“ nás D. M. Grábner z ČMI TESTCOM, Praha seznámil s novými výsledky a jejich praktickým uplatněním v telekomunikacích.

V poslední přednášce „Výškový profil vlastností deště pro odhady útlumu signálu družicových spojů“ nás autoři O. Fišer st., V. Pek, V. Brázda a K. Pitaš z Ústavu fyziky atmosféry, Praha seznámili se svými výzkumy a možnostmi jejich praktického využití.

Příspěvky zaujaly akademiky i studenty

Semináře se zúčastnili jak studenti, tak i pracovníci z Univerzity Pardubice, odborníci z výzkumných ústavů, vysokých škol a různých společností, kteří se zabývají vývojem komunikační techniky, radarů, antén a mikrovlnných komponent. Nejvzdálenějším účastníkem byl doc. Labun z Košic.

Uvedené přednášky jsou velmi cenné, protože obsahují srozumitelným způsobem podané informace o teoretických principech metod, které jsou využívány ve výzkumu vlastností atmosféry. Neocenitelná je možnost se setkat osobně s lidmi, kteří se tomuto tématu dlouhodobě věnují. To pochopitelně vysoce hodnotili jak studenti, tak i účastníci z průmyslu, neboť se jedná o téma, které má velice důležité dopady jak při praktickém nasazení různých systémů, tak i pro rozšíření obzorů z hlediska aplikací elektromagnetických polí.

Setkání pořádala katedra elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky v dopravě ve spolupráci s IEEE Czechoslovakia Section, Chapter MTT/AP/ED/EMC.

Všechny příspěvky jsou uvedeny ve sborníku a zájemci o něj, popř. o další seminář, mohou kontaktovat Ing. Karla Dvořáka z pořádající katedry.

*prof. Ing. V. Schejbal, CSc.
Katedra elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky
v dopravě DFJP
Ing. Vadim Závodný, Ph.D.
Katedra elektrotechniky FEI*

vlevo: Společně před Dačického domem: zleva dr. Gabriela Gańczarczyk (UPa), doc. Dalibor Sokolovič (Bělehradská univerzita), Stefana Paunović, M. A. (Bělehradská univerzita), Mr. Tanja Gaev (Bělehradská univerzita), Mgr. Juliana Beňová (Bělehradská univerzita), dr. Ivo Říha (UPa), dr. Miroslav Kouba (UPa) a dr. Michal Téra (UPa).

vpravo: Docent Dalibor Sokolovič při své přednášce

Bělehradské dny rozvíjejí mezinárodní spolupráci

Seznámit se se srbskou literární kulturou, historií balkánského státu nebo si vyslechnout zajímavé přednášky českých i bělehradských akademických pracovníků mohli všichni, kteří přijeli v polovině měsíce dubna a května do Kutné Hory. „Bělehradské dny hodnotím velmi kladně. Nejde jen o přednáškovou činnost. Setkání mají sloužit i jako motivace našim studentům, aby se aktivně zapojovali do programu mobility,“ říká PhDr. Ivo Říha, Ph.D., z Katedry literární kultury a slavistiky Fakulty filozofické Univerzity Pardubice.

V letním semestru se v Dačického domě v Kutné Hoře uskutečnily hned dva Bělehradské dny. Akce se konaly v rámci dlouhodobé kooperace mezi Fakultou filozofickou Univerzity Pardubice a Filologickou fakultou Bělehradské univerzity.

Spolupráce se srbskou univerzitou úspěšně funguje už čtyři roky. „Na základě osobních kontaktů s bělehradskými akademickými pracovníky jsme začali zvát studenty bohemistiky a slovakistiky z Filologické fakulty na krátkodobé stipendijní pobyty do Pardubic,“ řekl k počátkům spolupráce se srbskou univerzitou Ivo Říha a dodal: „Jsme rádi, že vedení naší fakulty tyto mezinárodní aktivity dlouhodobě podporuje.“

Srbští studenti přijíždějí do Pardubic

Díky stipendijnímu programu tak mají srbští studenti českého jazyka a literatury možnost zapojit se do této mezinárodní mobility a do České republiky přijet. Během posledních dvou let absolvovala celosemestrální pobyt na Univerzitě Pardubice více než dvacítko srbských studentů bohemistiky a slovakistiky. Také studenti a akademičtí pracovníci z katedry literární kultury a slavistiky a z ústavu historických věd pravidelně hostují na Bělehradské univerzitě.

„Pardubicko-bělehradská spolupráce se takto dlouhodobě rozvíjí a posiluje na více úrovních, doufáme, že projekt bude pokračovat další tři roky,“ upozornil na významnost vzájemného setkávání doktor Ivo Říha.

V dubnu převažovala bohemistická tematika

První z Bělehradských dnů se konal na podzim loňského roku v Dačického domě a hned na jaře na něj navázala další dvě setkání. Na dubnové akci převažovala bohemistická tematika. Se zajímavou přednáškou vystoupil prof. PhDr. Jaromír Linda, Ph.D., na téma Současná jazyková situace v české menšině v Srbsku, doc. dr. Snežana Popović přiblížila Kolokaci v české a srbské lingvistice a doc. dr. Zuzana Čížiková se zabývala Mýtem sňahovania a domova v slovenskej vojvodinskej literatúre, prof. dr. Aleksandra Korda-Petrovič promluvila o Fenoménu recepce českých disidentských spisovatelů v srbském prostředí a doc. dr. Ivana Kočevski vysvětlila Naratologický koncept Ajvazových románů.

Studenty patrně nejvíce zaujala přednáška docentky Ivany Kočevski, která se zaměřila na problematiku narativu v románech Michala Ajvaze, přičemž hojně odkazovala i na českého literárního teoretika Lubomíra Doležela. Profesor Jaromír Linda popsal, jak rychle upadá znalost českého jazyka v českých vesničkách v Srbsku. Profesorka Aleksandra Korda-Petrovič zaujala auditorium už tím, že mluvila o Milanovi Kunderovi, Václavu Havlovi, Bohumilu Hrabalovi a o Josefu Škvoreckém. Zmínila i zajímavost, že Milan Kundera je jediným českým prozaikem a Václav Havel jediným českým dramatikem, kterým byl v Srbsku vydán výbor z jejich díla.

Do Kutné Hory dorazili i studenti z Bělehradu

Kromě studentů prvního ročníku bakalářského oboru Historicko-literární studia si na první jarní Bělehradský den přijelo svoje učitele poslechnout i dvanáct studentů Bělehradské univerzity, kteří na pardubické univerzitě pobývali celý letní semestr. Vzácným a milým překvapením byla též návštěva skupiny studentů kroatistiky z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze pod vedením Mgr. Karla Jiráka, Ph.D.

Na společném česko-srbském setkání v květnu vystoupili vysokoškolská pedagogové z Filologické fakulty Bělehradské univerzity. K řečnickému pultu se postavil doc. Dr. Dalibor Sokolovič, který se ve svém příspěvku zaměřil na současnou jazykovou situaci Slováků ve Vojvodině. Další prezentace Stefany Paunović, M. A., otevřela genderové téma, a tím byla ženskost ve slovenském a srbském jazykovém obraze. Mgr. Juliana Beňová hovořila o divadelních aktivitách Jozefa Miloslava Hurbana a Tanja Gaev představila Pražskou školu ukrajinských básníků.

Přednášky jsou i pro studenty polštiny či maďarštiny

Témata přednášek proslovených v Bělehradě vybírají pardubičtí akademici společně se srbskými kolegy po vzájemné dohodě tak, aby „ladila“ s náplní studijních plánů příslušných ročníků bělehradské bohemistiky, ale také např. polonistiky či hungaristiky. Na katedře literární kultury a slavistiky se na spolupráci podílejí také doktorky Gabriela Gańczarczyk a Marta Pató. „Zpětná vazba, kterou od srbských kolegů a studentů dostáváme, je velice milá a jednoznačně pozitivní. To, že mohou poslouchat české literární historiky, teoretiky, učitele tvůrčího psaní, překladatele či básníky, jak mluví česky o české literatuře, má pro ně veliký význam,“ uzavřel Ivo Říha.

V akademickém roce 2015/16 se podařilo získat v rámci programu Erasmus+ grant na podporu dlouhodobých studentských mobilit. Do projektu jsou zahrnuty i týdenní akademické mobility. V uvedeném období postupně zavítali do Bělehradu všichni členové katedry literární kultury a slavistiky a několik kolegů z Ústavu historických věd Fakulty filozofické Univerzity Pardubice. Seznamovali srbské studenty bohemistiky s českou literární vědou. Naopak část přednáškové činnosti bělehradských kolegů, kteří přijíždějí na Univerzitu Pardubice, je od loňského roku organizována ve formě tzv. „Bělehradských dní v Kutné Hoře“.

Bc. Věra Přibyllová
Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa
Denisa Vrzáčková
studentka oboru Historicko-literární studia
Katedra literární kultury a slavistiky FF
Foto: I. Říha

vlevo: Skupinové foto
v klášterních zahradách
vpravo: A.J. Liehm a profesor
Jiří Drahoš – debata v kuloárech

Vědecká společnost The Comenius Academic Club se letos sjela do Litomyšle

Česko - americká vědecká společnost The Comenius Academic Club se sešla v měsíci červnu v Litomyšli. Třídenní setkání bylo plné zajímavých odborných přednášek a čeští i zahraniční hosté diskutovali o výzkumech v oblasti medicíny i historických státních osmičkových výročí.

Vědecká společnost pořádá svou mezioborovou konferenci každý rok, střídavě v USA a v České republice. Na americké straně je tradičně místem těchto setkávání Bohemian National Hall na newyorském Manhattanu, na české straně je spolupořadatelem Univerzita Pardubice. Čeští hostitelé vybrali pro letošní setkání prostředí krásného východočeského města Litomyšle, konkrétně prostory Fakulty restaurování Univerzity Pardubice.

Propojení exaktních a humanitních věd

Mezioborovou konferenci zahájil multidisciplinární blok, jenž byl tradičně věnovaný přírodním vědám, konkrétně genetice, medicínským výzkumům a nanotechnologiím. Hovořilo se také o málo známém světě mikroskopických organismů (tzv. protist), nalézajících se na rozhraní rostlinné a živočišné říše.

„Humanitní vědy tentokrát zaměřily svou pozornost na letošní »osmičková« výročí, a to jak formou nejnovější vědecké historické analýzy přelomových událostí let 1918, 1938, 1948 a 1968 v našich dějinách, tak i formou autentických vzpomínek významných osobností z domácího prostředí i z exilu,“ přiblížil program humanitní sekce prorektor pro vědu a tvůrčí činnost profesor Petr Vorel.

Díky tomu, že letošní ročník konference hostila litomyšlská Fakulta restaurování, bylo možné jeden blok vědecké diskuse zaměřit i na otázku restaurátorských technologií, v jejichž případě dochází právě k zajímavému průniku přírodních, technických a humanitních věd. „Referáty, které zazněly v závěrečném dni konference, propojily exaktní vědy s uměním a byly věnovány oblastem konzervace hmotného kulturního dědictví, například fondům historických knihoven či české gotické deskové malby,“ řekl docent Pavel Panoch z Ústavu historických věd Fakulty filozofické.

Diskuze o genetice i přelomových událostech

Zajímavým tématem byla otázka využití genetiky v lékařském výzkumu USA, kterou prezentoval Jai Radhakrishnan, profesor newyorské Columbia University. Mezi pamětníky, kteří interpretovali svoje

osobní prožitky významných osmičkových mezníků, výrazněji vynikli dva účastníci.

„Jedním z nich byl Antonín J. Liehm, publicista a reformní politik Pražského jara, který v pařížském exilu založil a vydával mezinárodní kulturní revui *Lettre Internationale*. Největší pozornost publika si získal biofyzik světového formátu profesor Mojmir Petráň, asi jediný ze současných českých vědců, který jako člen partyzánské skupiny se zbraní v ruce koncem druhé světové války bojoval proti nacistickým okupantům,“ připomněl účast významných hostů profesor Vorel.

Comenius Academic Club také každoročně věnuje pozornost vývoji a aktuálnímu stavu hodnocení vědy a výzkumu v České republice, což bylo téma zvláště zajímavé v letošním roce, kdy probíhá první fáze implementace nové metodiky hodnocení výzkumných organizací. Diskuse, která se týkala nynějšího stavu a perspektiv hodnocení vědy a výzkumu v České republice, se účastnili i profesor Jiří Drahoš, dřívější předseda Akademie věd ČR, a profesor Petr Dvořák, první místopředseda stávající Rady pro výzkum, vývoj a inovace.

V příštím roce bude The Comenius Academic Club zasedat v USA. „Jedním ze zvažovaných nosných témat je například otázka dobrovolných či nucených migrací ve světovém měřítku, a to nejen v kontextu historickém, sociálním či náboženském, ale také politickém a ekonomickém,“ dodal profesor Vorel.

Univerzitu Pardubice spojuje s vědeckou společností The Comenius Academic Club partnerství již řadu let. První setkání se uskutečnilo v červnu 2013 v New Yorku, konferenci tehdy ovládla osobnost reformátora pedagogiky a náboženského myslitele J. A. Komenského, k jehož odkazu se také pořadající společnost hlásí. V červnu 2014 hostila Univerzita Pardubice a její Fakulta filozofická konferenci na pardubickém zámku a v roce 2015 organizovala výroční konferenci americká strana opět v Bohemian National Hall v New Yorku. V roce 2016 jednali členové klubu v Kutné Hoře v prostorách Dačického domu. A v loňském roce se vrátilo pořadatelství opět za oceán.

Bc. Věra Příbylová
Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa
ve spolupráci s Fakultou filozofickou
Foto: P. Panoch

Kamila Pacovská získala cenu Učené společnosti ČR za výzkum na poli etiky

Cenu Učené společnosti České republiky v kategorii „Mladší vědecký pracovník“ obdržela v polovině května Mgr. Kamila Pacovská, Ph.D., z Katedry filosofie Fakulty filozofické Univerzity Pardubice. Ocenění si odnesla za svoje práce a výzkum na poli filosofie a etiky.

Vedle významných mezinárodně akceptovaných badatelských publikačních výsledků a práce Kamily Pacovské v oboru filosofie se zaměřením na etiku a dějiny evropské racionality byla hlavním podnětem k navržení na udělení ceny skutečnost, že se stala iniciátorem a koordinátorem velkého vědeckého projektu „CENTRUM PRO ETIKU JAKO STUDIUM HODNOTY ČLOVĚKA“ a založení stejnojmenného centra při Katedře filosofie Fakulty filozofické.

Úspěšný vědecko-výzkumný projekt „Centra pro etiku jako studium hodnoty člověka“ doktorky Kamily Pacovské a jejího týmu se stal vůbec jediným projektem z humanitní a společensko-vědní oblasti, který byl v České republice přijat k financování v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání a který je určen na podporu a rozvoj excelentního výzkumného týmu v oblasti etiky. Realizace tohoto velkého projektu byla zahájena v roce 2017 a doktorka Kamila Pacovská je jeho hlavní řešitelkou.

„Kamila Pacovská stojí za vznikem nového mezinárodního výzkumného týmu v oboru etiky, v němž se soustřeďují uznávaní domácí i zahraniční odborníci. Součástí projektu je rovněž výrazná podpora studentů doktorského programu filosofie v anglickém jazyce,“ podotýká k ocenění Kamily Pacovské prorektor pro vědu a tvůrčí činnost Univerzity Pardubice prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.

„Mám přirozeně velkou radost, je to velké ocenění mé publikační i organizační práce. Jedná se ale zároveň o uznání, že i v humanitních a společenských vědách je možné, a vlastně nutné, dělat původní výzkum a vstupovat na mezinárodní scénu, která nepředstavuje jen ohrožující konkurenci, ale především vzájemné obohacení,“ říká k ocenění Mgr. Kamila Pacovská, Ph.D., odborná asistentka Katedry filosofie Fakulty filozofické Univerzity Pardubice.

Bc. Věra Příbylová

Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa

Foto: archiv K. Pacovské

Existuje místo, kde se otevřeně mluví o trendech ve vysokém školství?

Universitas

magazín vysokých škol

Odpovíme vám.

Čtěte na

www.universitas.cz

autentická komunikační platforma akademické obce

sdílení ověřených informací

zkušenosti a kontakty

spolupráce vysokých škol

důležité informace, tweety, názory odborníků

informace, bez kterých se neobejdete

Výroční 40. kalorimetrický seminář – tradice a nadčasovost

Na přelomu května a června se konal již 40. mezinárodní český a slovenský kalorimetrický seminář. Do Kutné Hory dorazili účastníci z vysokých škol, ústavů akademie věd a také zástupci z průmyslových podniků.

Rektor univerzity profesor Jiří Málek a prof. Jaroslav Šesták, dr.h.c.

Výroční čtyřicátý Kalorimetrický seminář se konal pod záštitou Jeho Magnificence rektora Univerzity Pardubice profesora Jiřího Mála, který se celý svůj profesní život zabývá termickou analýzou. Velmi si vážíme toho, že pan rektor Kalsem rovněž zahájil. Krátce pohovořil o historii a svých zkušenostech s prací v oblasti termické analýzy. Při zahájení rovněž krátce promluvil proděkan Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy docent Martin Vlach. Zmínil potřebnost podobných seminářů pro navazování pracovních kontaktů a neformálních spoluprací. Mnoho účastníků Kalsemu totiž finančně podpořilo sbírku, která byla v roce 2014 vyhlášena na podporu obnovy rotundy sv. Václava.

Sbírka na „ztracenou“ rotundu

Docent Vlach se zasloužil o to, že byl spuštěn projekt rekonstrukce a zpřístupnění rotundy sv. Václava, která byla náhodou znovuobjevena v roce 2003 při rekonstrukci budovy Matematicko-fyzikální fakulty na Malostranském náměstí v Praze. V letošním roce získal projekt konzervace relikvů rotundy a její prezentace veřejnosti ocenění Europa Nostra. Na restaurování této památky, která byla považována za ztracenou, se podílela Fakulta restaurování Univerzity Pardubice.

Kdo se účastnil

Kalsemu se zúčastnilo šedesát tři účastníků z vysokých škol, ústavů akademie věd a z průmyslových podniků. Jako každý rok byly nedílnou součástí semináře prezentace firem dodávajících experimentální zařízení pro termickou analýzu. V průběhu čtyřdenního semináře odeznělo čtyřicet dva příspěvků, jejichž zaměření se dá rozdělit do několika tematických okruhů: termodynamika a termická analýza, biologické materiály, nekrytalické materiály a stavební materiály. Semináře se s přednáškami zúčastnili také studenti magisterských a doktorských studijních programů českých i slovenských vysokých škol. Zástupci předních světových firem v oboru termické analýzy představili nejnovější přístroje a nově rozvíjené experimentální techniky. Čestným účastníkem Kalsemu byl nestor analýzy profesor Jaroslav Šesták, který se letos dožívá významného životního jubilea. Profesor Šesták je autorem celé řady knih a je spoluautorem všem termoanalytikům známé Šesták-Berggrenovy rovnice.

Využití termoanalytických technik

V průběhu let se témata Kalorimetrického semináře (Kalsemu) postupně posouvala, nejdříve tak, jak se vyvíjela samotná kalorimetrie, později se přidávaly další metody termické analýzy. V současnosti jsou témata příspěvků kombinací některé z metod termické analýzy a dalších metod použitých pro studium materiálů. Kalorimetrie a termická analýza však stále zůstává tím, co účastníky spojuje. Témata přednášek se pohybovala od termických vlastností skel a kinetiky krystalizace podchlazených tavenin přes tepelné vlastnosti stavebních materiálů, využití biomasy, akumulaci energie v rostlinách, ochrany rostlin vůči nízkým teplotám, fázové přeměny tenkých vrstev polymerních materiálů až po termické chování magnetických látek.

Přednášky o nadčasových tématech

Stalo se již tradicí zařadit do programu Kalorimetrického semináře plenární přednášky informující o různých aktuálních

a nadčasových tématech. Letos to byla např. velmi zajímavá přednáška prof. Bečvářové (MFF UK) s názvem Matematika všedního dne. Přednáška se týkala historie vzniku a tvorby čárového kódu. Ing. Bursíková s Ing. Friedrichovou z Technického ústavu požární ochrany nás seznámily s velmi zajímavým příspěvkem, který se týkal bezpečnostního výzkumu realizovaného právě tímto ústavem.

Uskutečnily se také neformální večerní výměny názorů a diskuze, které přinášejí nové podněty a mnohdy nové úhly pohledu na studované problémy. Byla domluvena i řada konkrétních spoluprací.

Výstupy semináře

Výstupem Kalsemu jsou jednak přednášky a jednak sborník příspěvků, který je recenzovaný, má ISBN a je abstrahován v Chemical Abstracts. Účast na semináři ani sborník příspěvků nepřináší účastníkům žádné RIV bodové ohodnocení. Podle našeho názoru jsou přesto podobní akce přínosné z hlediska získávání zkušeností, výměny odborných informací i informací o nových přístrojích a nově zaváděných experimentálních technikách předních světových výrobců termoanalytických zařízení. V neposlední řadě je důležité i neformální navazování nových kontaktů a spoluprací, jak zmínil i docent Vlach při zahájení Kalsemu. Na organizaci Kalorimetrického semináře (Kalsemu) se spolupodílela, jako již tradičně, Fakulta chemicko-technologická Univerzity Pardubice, VŠCHT Praha, MFF UK a OSChT ČSCh. Organizaci zajišťovali: doc. E. Černošková, doc. J. Holubová, prof. Z. Černošek, všichni z Fakulty chemicko-technologické; prof. J. Leitner, VŠCHT Praha, a doc. P. Svoboda, MFF UK. Informace o tomto i minulých seminářích, zvané přednášky, fotografie z akcí, rovněž také seznam vybraných monografií o termické analýze a další zajímavé odkazy je možno najít na <http://www.icpf.cas.cz/ehlt/oscht/>.

Za kolektiv organizátorů

doc. Ing. Eva Černošková, CSc.

Společná laboratoř chemie pevných látek

FCHT UPa

Foto: E. Černošková

Nejlepší mladý chemik je z Letovic

Celostátní soutěž „Hledáme nejlepšího mladého chemika“ vyhrál Tomáš Brablec ze Základní školy Letovice. Finále šestého ročníku soutěže se konalo na Fakultě chemicko-technologické 12. června. Písemným testem a následně laboratorními zkouškami prošlo 39 finalistů. Vítězství si nakonec odnesl jen jeden z nich.

Vítěz soutěže Tomáš Brablec s děkanem Fakulty chemicko-technologické profesorem Petrem Kalendou a rektorem Jiřím Málkem

Společné foto vítězů: (zleva) druhý Tomáš Bobek, vítěz Tomáš Brablec a třetí Aneta Piklová

Žáci museli v první části soutěže absolvovat písemný test

„Vítězství je pro mě ohromným překvapením, první místo jsem vůbec nečekal! Po testování teoretických znalostí jsem se viděl asi tak na dvacátém místě. Povedla se mi ale laboratorní práce, díky které jsem nakonec zvítězil,“ řekl po soutěži nejspěšnější mladý chemik Tomáš Brablec.

O chemii je stále velký zájem

Letošního ročníku se účastnilo více než patnáct tisíc žáků osmých a devátých tříd, což je rekordní číslo, které hovoří o tom, že je o chemii mezi mladými lidmi velký zájem. „Všichni finalisté prokázali výjimečné znalosti i dovednosti, takže jsou již dnes našimi potenciálními studenty. Podobné talenty cíleně vyhledáváme, protože jim dokážeme nabídnout ideální podmínky pro další odborný růst. Věřím, že mnozí z finalistů se k nám po maturitě vrátí, aby se stali našimi posluchači, stejně jako řada jejich předchůdců,“ řekl o mladých talentovaných žácích děkan Fakulty chemicko-technologické prof. Ing. Petr Kalenda, CSc.

Finalisté získali hodnotné ceny

Vítěz převzal z rukou rektora Univerzity Pardubice Jiřího Málka notebook a od děkana pořadající fakulty Petra Kalendy příslib přiznání stipendia ve výši 48 000 Kč v prvním akademickém roce studia na Fakultě chemicko-technologické Univerzity Pardubice. Pomyslná stříbrná medaile patří Tomášovi Bobkovi ze ZŠ Šafaříkova Valašské Meziříčí, který si odnesl tablet a příslib stipendia v hodnotě 24 000 Kč. Věcné ceny mu předal projektový manažer Svazu chemického průmyslu ČR Jan Kvarda. Třetí příčku obsadila Aneta Piklová ze ZŠ Komenského Blatná. Od kancléřky Univerzity Pardubice Lucie Kaškové převzala chytré hodinky a od děkana pořadající fakulty příslib stipendia v hodnotě 24 000 Kč. Během slavnostního vyhlášení výsledků byli oceněni všichni finalisté, kteří převzali ceny od zástupců významných chemických společností. Žáci, kteří obsadili první až pátou příčku, obdrželi Cenu děkana Fakulty chemicko-technologické - příslib přiznání stipendia v prvním akademickém roce studia na Fakultě chemicko-technologické Univerzity Pardubice v celkové hodnotě 120 000 Kč.

Čestná uznání pro pedagogy

A ocenění se dočkali i samotní učitelé, kteří také za úspěchy svých žáků stojí. Pedagogové, jejichž svěřenci obsadili první tři místa, obdrželi čestná uznání. Děkan fakulty Petr Kalenda udělil oceněným učitelům také Bronzovou pamětní medaili Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice za zvyšování zájmu žáků o studium chemie.

Finálový den nabídl i zajímavý workshop se zaměřením na mikrobiologii a lékařskou genetiku, nechyběla ani prohlídka nejmodernějších laboratoří a ukázky pokusů. Všechny pak určitě zaujala hodinová science show společnosti iQLANDIA Liberec, která nabídla přitažlivé fyzikálně-chemické drama.

Podrobné informace k soutěži najdete na stránkách www.mladychemikr.cz

Bc. Věra Příbylová
Oddělení propagace a vnějších vztahů
ve spolupráci s Fakultou chemicko-technologickou
Foto: mladychemikr.cz

Budoucí záchranáři trénovali na horách i ve vodě

Studenti Fakulty zdravotnických studií oboru Zdravotnický záchranář absolvovali v letním semestru tři odborné kurzy, které je připravují na jejich budoucí povolání. Učili se, jak postupovat při hromadném neštěstí, v Krkonoších nacvičovali horské záchranářské techniky a účastnili se také speciálního potápěčského kurzu.

První z výcviků „Kurz operačního řízení“ se konal na začátku dubna na půdě Fakulty zdravotnických studií v Černé za Bory. Během tohoto kurzu se studenti zúčastnili kondiční jízdy v dodávce, absolvovali přednášku o jízdě ve vozidle s předností v jízdě a zhlédli ukázky některých výjezdů. Dále si všichni na modelu vyzkoušeli porod a resuscitaci novorozence v sanitě při workshopu, který připravily záchranářky ze Zdravotnické záchranné služby kraje Vysočina.

Součástí kurzu byly i modelové situace. Jeden den museli studenti třetího ročníku záchranné situace řešit a další den si připravovali záchranné akce pro studenty 2. ročníku. Největším zážitkem z tohoto týdne byl nácvik likvidace události s hromadným postižením osob (UHPO). Letošním tématem byla srážka několika automobilů. Studenti byli rozděleni na tři skupiny a v nich byla vylosována dvojice, která dorazí na místo události první (velitel zdravotnické složky a velitel odsunu). Tímto způsobem si mohli všichni vyzkoušet třídění, odsun, případně velení, spolupráci s hasiči a operačním střediskem.

Studenti získali osvědčení

Na konci dubna se budoucí záchranáři vydali do Krkonoš a ve spolupráci s Horskou službou České republiky se seznamovali s technikami, které jsou nezbytné při záchrane v horských oblastech. Studenti si vyzkoušeli, jak náročné je zachraňovat osoby z lanovky a stromu, nebo se učili vyhledávat pohřešované.

Do programu kurzu byla zařazena také přednáška a ukázka práce psůvodů. „Kromě aktivit s Horskou službou studenti absolvovali i noční výstup na horu Žalý a vyzkoušeli si, jaké mají znalosti o Krkonoších. Výstupem z kurzu bylo osvědčení o jeho absolvování, které studenti získali při praktické zkoušce, kde museli prokázat, že zvládnou lanové techniky k záchrane osob,“ řekla ke kurzu Mgr.

Jindra Holeková, DiS., z Katedry klinických oborů Fakulty zdravotnických studií.

Zatímco členové Horské služby se věnovali studentům od středy do pátku, v sobotu byli studenti na oplátku k dispozici horským záchranářům, kteří také pravidelně nacvičují různé modelové situace. Studenti se stali figuranty a vyučující byli jako rozhodčí na jednotlivých stanovištích.

Záchrana na vodě a kurz potápění

Poslední potápěčský kurz není na vysokých školách běžně zařazen do portfolia studenta, rozšiřuje tedy znalosti a dovednosti ve specifických disciplínách. V areálu vodních sportů loděnice Univerzity Pardubice se studenti učili ovládat plavidla, v bazénu pardubického aquacentra trénovali ponory a další lekce potápění absolvovali v lomu Leštinka na Chrudimsku.

„Náplní kurzu je potápění s ABC, teorie potápění s dýchacím přístrojem, seznámení se s fyzikálními a fyziologickými aspekty potápění, diagnostikou potápěčských nehod,“ přiblížil náplň praktického výcviku budoucích záchranářů Mgr. Jan Němec z Katedry tělovýchovy a sportu Univerzity Pardubice. Na závěr museli studenti předvést, co se během intenzivního kurzu naučili.

Absolventi oboru Zdravotnický záchranář nemívají problémy se svým uplatněním a kromě výjezdových stanic zdravotnické záchranné služby naleznou pracovní místo na urgentních příjmech a anesteziologicko-resuscitačních odděleních.

Bc. Věra Přibyllová
Oddělení propagace a vnějších vztahů
ve spolupráci s Fakultou zdravotnických studií UPa
Foto: Archiv UPa

Diplomová práce studentky je přínosná pro výrobu lékařských nástrojů

Každoročně se během slavnostních promócí udělují nejen diplomy, ale také ceny za nejpřínosnější závěrečné práce. Na Fakultě zdravotnických studií Univerzity Pardubice se letos udělovaly čtyři kategorie cen: Studentská cena rektora, Studentská cena děkana, Cena Nemocnice Pardubického kraje, a.s. a Cena společnosti MEDIN. Ocenění získalo celkem osm studentů.

Česká společnost MEDIN, která se zabývá vývojem, výrobou a distribucí chirurgických nástrojů, traumatologických implantátů a nástrojů pro stomatology, nejlépe ohodnotila diplomovou práci studentky oboru Perioperační péče v gynekologii a porodnictví. Mgr. Kateřiny Průchová na téma Specifika péče o instrumentárium na operačním sále.

„Kateřina Průchová v průběhu dvou let prověřovala podmínky používání, uchování a sterilizace instrumentů potřebných při operacích, probíhalo testování nástrojů a jeho vyhodnocování,“ říká prodávka pro vnitřní a vnější vztahy Mgr. Eva Hlaváčková, Ph.D.

Některé závěry této diplomové práce budou použity dále jako přínosné poznatky pro oddělení vývoje, technologické přípravy a konstrukce firmy MEDIN.

Spolupráce fakulty s firmou má více aspektů

Vzhledem k tomu, že firma je jediným českým výrobcem chirurgických instrumentů, byly do programu výuky začleněny exkurze a stáže ve výrobních a školících prostorách firmy. Zástupci fakulty i výrobní firmy spolupracují také při formulaci témat závěrečných prací a ve výzkumu zaměřeném na perioperační péči. Od roku 2014 probíhá testování nástrojů, v letošním roce to byl již osmý cyklus. Závěry testování jsou uvedeny již v osmi diplomových pracích.

Na tyto aktivity bude v následujícím roce navazovat seminář seznamující studenty s praktickým použitím traumatologických systémů a umožňující jim vyzkoušet si tzv. „suché“ operace na umělých kostech. Firma je připravena poskytnout studentům

potřebné podmínky pro výzkum a jeho výsledky pak použít ve své další činnosti.

Oceněno bylo dalších sedm studentek

Kromě již zmíněné oceněné diplomové práce obdržely při slavnostních promócích ceny další úspěšné studentky. Mgr. Kamila Klinerová získala Studentskou cenu rektora I. stupně ve studijním oboru Ošetrovatelská péče v interních oborech za celkový prospěch studia „s vyznamenáním“ a vynikající úroveň a obhajobu diplomové práce „Kvalita a bezpečí při podávání léčivých přípravků v pobytovém sociálním zařízení pro seniory“.

Studentskou cenu rektora II. stupně obdržely dvě absolventky navazujícího magisterského studia Mgr. Kamila Jarkovská a Mgr. Karin Hannigová. Tři absolventky bakalářského studia Bc. Markéta Volfová, Bc. Kristýna Schejbalová a Bc. Radka Jandová získaly Studentskou cenu děkana II. stupně. Studentskou Cenu Nemocnice Pardubického kraje, a.s., převzala Mgr. Kristýna Juříčková za diplomovou práci „Využití nástrojů pro hodnocení bolesti u pacientek s roztroušenou sklerózou mozkomíšni“ ze studijního oboru Ošetrovatelská péče v interních oborech.

Bc. Věra Přibyllová

Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa

Foto: Archiv UPa a společnost MEDIN

Přiliv odstartoval nový semestr a přivítal nejen prváky

V pondělí 24. září začal nový akademický rok a univerzitní kampus opět ožil. Do bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů se zapsalo přes sedm a půl tisíce vysokoškoláků. Do prvních ročníků nastoupilo více než 2 400 studentů. A právě pro ně byla připravena na uvítanou letos poprvé speciální akce s názvem Přiliv. Během ní mohli studenti nasbírat spoustu informací, které se jim pro následující roky a pobyt na univerzitě budou hodit a příjemně prožít jeden z prvních výukových dní na univerzitě.

První ročník akce pro studenty s názvem Přiliv se konal ve středu 26. září. Studenti nejen prvních ročníků mohli načerpat spoustu informací, které jim pomohou s jejich nástupem a orientací na vysoké škole. Zároveň se mohli pobavit, seznámit se s jednotlivými fakultami, studentskými spolky nebo usednout pod strom k mezinárodnímu pikniku. A nechyběl ani charitativní „blešák“.

Akci Přiliv provázelo slunečné počasí, stánky tak mohly být rozesety jak uvnitř útrob dopravní fakulty, tak na venkovních prostranstvích, konkrétně v atriu u Lavičky Václava Havla a před hlavním vstupem do dopravní fakulty.

Za razítka zápočet

„Každý z příchozích studentů si mohl na informačním stánku vyzvednout speciální index, který se sice podobal tomu skutečnému, nicméně posloužil jen »Přilivu«. Studenti mohli na jednotlivých stanovištích sbírat razítka a za ně pak získat »zápočet« a malou odměnu,“ řekla hlavní organizátorka a zároveň moderátorka akce Přiliv Mgr. Lenka Čermáková z Oddělení propagace a vnějších vztahů Univerzity Pardubice.

Studenti se nejen po stáncích mohli volně toulat, ale také se aktivně do nabídky stanovišť zapojit. Ti z Fakulty zdravotnických studií předvedli ukázky resuscitace, poskytli informace o první pomoci a nechali nahlédnout do záchranářského kufru. Na jejich edukaci navázala dopravní fakulta, která připomněla změny v silniční dopravě k 1. říjnu a na modelu silnice demonstrovala, jak musí řidiči v jednotlivých pruzích uhybat zdravotnické záchranné službě.

Zapoj se, vyjeď na stáž, seznam se

Představily se také studentské kluby a spolky, v nichž mohou být studenti aktivní a případně i ovlivňovat dění na univerzitě, nebo se třeba stát i dobrovolníkem. Příjemně bylo u stánku Erasmus+, kde se studenti dozvěděli spoustu informací k zahraničním stážím a pobytům včetně termínů k podání žádosti.

Zahraniční studenti připravili mezinárodní dobroty a pozvali k pikniku. Osvěžení v podobě zmrzliny našli příchozí u info stánku, kde byli svědky výroby úžasné čokoládové zmrzliny Fakulty chemicko-technologické.

Dobročinná akce

Součástí akce byl také charitativní „UPCE Blešák“, který si vzal pod svá křídla Studentský dobrovolnický INRIroad klub ADRA. Studenti mohli prodat svým nástupcům, co již nevyužijí, ať už to byla skripta, kuchyňské vybavení nebo pláště do laboratoří. Někteří pak pořídili i zcela nový kousek do svého šatníku. „Peníze ze zakoupených věcí putovaly do kasičky mezinárodní humanitární organizace ADRA a odtud na pomoc studentům. Celkem se vybralo 6 208 korun a tento výtěžek jde na projekt Čalantika, což je vzdělávací centrum pro děti v Bangladéši,“ dodala Lenka Čermáková.

Hudba a prohlídky v kampusu

Po celé odpoledne se na hlavním pódiu vystřídalo několik hudebních uskupení (Kester Bayne, RichMek, KRDUŠ, Sníh v džungli), nechyběl ani Vysokoškolský umělecký soubor Pardubice, jehož členem se může stát každý student.

V jedné z učeben si zase zájemci mohli zahrát a zazpívat s Fakultou filozofickou v Rock bandu, nápadité počítačové hře. Nebo si ve vestibulu dopravní fakulty poslechnout skladby rodičů se univerzitního orchestru, který lákal nadané hudebníky z řad studentstva do svých řad.

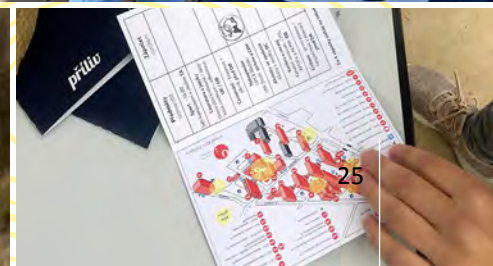
Na programu odpoledne byly také komentované prohlídky po kampusu, díky kterým mohli „prváci“ navštívit do menzy, bistra Stiasini nebo univerzitní knihovny a zároveň se seznámit s tím, jak to v nich „chodí“.

S nápadem stromu přání přišla Fakulta ekonomicko-správní, na němž se v průběhu odpoledne objevila spousta zajímavých vzkazů a přání. Jisté je, že většina studentů by chtěla získat titul a ve škole najít třeba i novou lásku. Program uzavřelo pardubické divadelní uskupení Paletáci se svou improshow na téma studentského prostředí.

V rámci právě začínajícího 69. akademického roku 2018/2019 se na sedm fakult Univerzity Pardubice doposud zapsalo k bakalářskému, navazujícímu magisterskému a doktorskému studiu přes 7,5 tisíce vysokoškoláků, z toho ke studiu v 1. ročníku bakalářských studijních programů přes 2 400 studentů.

Bc. Věra Přibyllová

Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa

Studenti FES vyhráli největší manažerskou soutěž na světě Global Management Challenge

Největší manažerská soutěž světa v řízení virtuálních firem Global Management Challenge se letos konala v Dubaji. Prvenství si přivezl český tým Answer 42 ve složení Ing. Lucie Jelínková, Ph.D., Ing. Lukáš Kruml, Ph.D., a Ing. Michal Vilímek, kteří jsou absolventy-studenty Fakulty ekonomicko-správní.

Soutěž Global Management Challenge je celosvětově považována za největší a nejnámější simulaci ve strategickém řízení firmy, ve které proti sobě na virtuálním trhu soutěží studentské týmy se snahou získat nejlepší ocenění firmy na trhu.

Soutěží třicet tisíc lidí – dva tisíce týmů

Letošního 39. ročníku celosvětové soutěže se účastnilo na třicet tisíc lidí z 20 zemí světa včetně Ruska, Číny, Spojených arabských emirátů, Kuvajtu, Brazílie, Indie nebo Keni, ale také právě z České republiky. Pardubický tým ve složení Lucie Jelínková, Lukáš Kruml a Michal Vilímek zvítězil a výrazně tak zhodnotil svůj loňský úspěch a šesté místo.

Jen v Číně se do soutěže zapojilo přes 2000 týmů a v Rusku ještě o tisícovku více. Přes národní finále a mezinárodní semifinále postoupí do závěrečného celosvětového finále pouhých osm týmů. Každý soutěžní tým je složený z tří až pěti členů.

Vyrovnané finále do poslední chvíle

Český, respektive pardubický tým Answer 42 se po úspěšném loňském šestém místě dokázal nejen probojovat do celosvětového finále opět i letos, ale dosáhl na metu nejvyšší a nechal za sebou právě všechny světové velmoci i největší favority. Průběh celého finále byl přitom neskutečně vyrovnaný a do poslední chvíle nebylo jasné, kdo si vítězství odnese. Druhé místo patří Číně, třetí příčku obsadilo Macao. Na dalších pozicích skončily Estonsko, Rusko, Slovensko, Keňa a Španělsko.

Členové českého týmu Ing. Lucie Jelínková, Ph.D., a Ing. Lukáš Kruml, Ph.D., jsou loňští absolventi doktorského studia pardubické Fakulty ekonomicko-správní. Ing. Michal Vilímek ve studiu na fakultě ještě pokračuje v dalším kombinovaném studiu. Loňská zkušenost a šesté místo týmu ve světovém finále i možnost studovat MBA na City University of Seattle, kterou vítězové národní kola získali vloni od organizátora soutěže v České republice, Vysoká škola finanční a správní, se letos přetavilo v celosvětové vítězství.

Fakulta ekonomicko-správní Univerzity Pardubice zapojuje své studenty do této soutěže od roku 2006 a své aktivní studenty v účasti podporuje, a to i díky předmětu Teorie her, v rámci něhož mají studenti možnost se na národní kolo soutěže odborně připravovat.

Co je soutěž Global Management Challenge

Soutěž Global Management Challenge ověřuje teoretické i praktické manažerské dovednosti studentů a současně je učí nést důsledky svých rozhodnutí. Jen na nich totiž záleží, zda virtuální firma, kterou řídí, uspěje na vybraných trzích. Česká republika se účastní této soutěže od roku 2001. Organizátorem soutěže v ČR i SR byla v posledních letech Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. Organizátorem letošního ročníku soutěže v České republice byla společnost CloudHead, s.r.o., hlavním partnerem byl Ernst & Young.

*Bc. Věra Přibyllová
Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa*

Netradiční outdoorová výuka je na Fakultě ekonomicko-správní fenoménem

Studenti Fakulty ekonomicko-správní se v letním semestru účastnili outdoorové výuky v rámci předmětu „Trénink osobnostních kompetencí“. Během pobytu v přírodě, krásné oblasti Moravského krasu, poznávali sami sebe, své schopnosti a dovednosti pomocí nejrůznějších aktivit. Ohlasy studentů na výuku byly navíc velmi pozitivní.

V rámci kurzu, který byl pořádán již čtvrtým rokem, plnili studenti nejrůznější úkoly za účelem výuky týmové spolupráce a tvořivého myšlení. Během konkrétních cvičení si studenti uvědomují své týmové role, poznávají sami sebe a své vlastnosti v různých často i komplikovaných situacích, jsou nuceni překonávat se. Za klíčové považujeme interakce studentů s okolím.

Musí používat selský rozum

Místní obyvatelstvo pomáhá řešit studentům různorodé úkoly, kde studenti zkoušejí vedle interakce například svoje role v pracovním týmu, komunikační dovednosti, asertivitu, sebeprosazení, ujasňují si svoji osobnost v situacích, kdy se musejí orientovat bez pomoci informačních technologií a používat „selský rozum“ a třeba i klasickou mapu. Plní zdánlivě nelogické zadání. Celou řadu informací pro úspěšné řešení získají, pokud se zeptají místních lidí, které na své cestě potkají. Pracují ve dvojicích i větších skupinách současně.

Orientace podle papírové mapy

Jedním z takových úkolů je například na základě velmi stručných indicií najít konkrétní obec v Moravském krasu, přepravit se tam a doufat, že je to správně v určitém časovém intervalu. To celé bez použití mobilního telefonu. Ukazuje se, že tak banální záležitost, jako znalost papírového jízdního řádu není všem lidem v moderní době vlastní.

Studenti poznají blíže reálné situace

V rámci interakcí s místními občany se podařilo navázat užitečné kontakty, které v budoucnu napomohou zatraktivnit celý program i s ohledem na efektivnější využití výukových metod. Díky těmto novým známostem se napříště studenti podívají do míst, která nejsou běžně přístupná, poznají nové lokality a osobnosti, které na ně

budou mít v rámci svého průvodcovství další pozitivní vliv, než má vyučující, tzn., poznají blíže reálné životní situace.

Naučí se jiné komunikaci

Zároveň bude možno stávající úkoly, které studenti plní, zažívat v nových lokacích, dozvídají se informace o obcích, kterými procházejí, a jejich osobnostech. Moravský kras je velmi známou a populární výletní lokalitou. Málokdo ho však zná jinak než z cesty od parkoviště ke konkrétní jeskyni. Studenti tak musí na několik dní přemýšlet trochu jinak, než jak jsou zvyklí z přednášek a seminářů. Nakonec ani na jednom z kurzů nechybělo krátké zastavení na oblíbeném poutním místě – Macoše. Vybraní frekventanti strávili celý den s jeskyňáři ze skupiny Základní organizace České speleologické společnosti 6-21 Myotis. Těmto patří velké poděkování a zejména průvodci našich studentů Alešovi Havlovi.

Reakce účastníků na kurz

Bc. Lucie Řeháková, studentka oboru Ekonomika a managementu podniku

Zúčastnili jsme se pomocných prací v závrtu Člupek, kde se z pětadvaceti metrů pod zemí vytahovaly kýble se znečištěním, které příroda nanasla do jeskyně. Odměnou byla návštěva Byčí skály, kde studenti vyvrátili své strachy. Studenti dokázali, že mají způsobilost ke každé práci, a dobrovolně vyšli ze své zóny komfortu.

Matěj Valenta, student oboru Ekonomika a provozu podniku

Oproti minulému roku byl letošní kurz rozšířen o exkurzi do jinak veřejnosti těžko přístupných míst přímo s jeskyňáři. A my jsme byli pilotní skupina. Jakožto nezkušení jedinci jsme samozřejmě neměli potřebnou výstroj, a proto nám průvodce Aleš nabídl, ať si vezmeme něco z jejich erárních věcí. Po pár vyzkoušení vesměs děravých

holínek a krátkých či dlouhých mundúřů jsme se vydali na cestu k propadu.

Jeskyňáři nemají moc dobrý odhad na vzdálenosti, a tak jsme dorazili k železnému poklopu uprostřed pole po přibližně dvou kilometrech místo slibovaného jednoho. Podle přirozené selekce (vlastnictví baterky) jsme se rozdělili do podzemního a nadzemního týmu a vydali se po žebříku do hlubin země. Kdo má rád zimu, tmu, úzké prostory a bahno, kam se podívá, by si zde přišel na své. Sestup měl podle Aleše přibližně 25 metrů (ale víme, jak to mají jeskyňáři se vzdálenostmi), přičemž přibližně deset metrů před cílem se muselo „přestoupit“ ve vzduchu na nový žebřík. Aleš kopal bahno ze zapadané chodby a my utvořili živý řetěz, abychom dostali kýble do klece, kterou poté nadzemní tým pomocí kladky vytáhl nahoru a vysypal. Nahoře jim to trochu drhlo, a tak jsme my dole měli dost času na focení, točení videí, pokec mezi sebou i s Alešem.

Po přibližně třech hodinách práce Aleš zavelel a šlo se na oběd, po kterém následovala zasloužená odměna – exkurze do zapovězených chodeb v Býčích skalách s Alešem a jeho paní. Při této akci jsme se plazili v prostorách, kde jsem měl problém se protlačit i já, a to mám třicet kilo i s postelí a peněženkou, překonávali jsme propasti pomocí žebříků a provazů, chodili v potoce a občas se i trochu ztráceli. Naštěstí nás dobrá nálada ani na chvíli neopustila a čtyřhodinová exkurze nám utekla jak lusknutím prstu. Takový trénink není rozhodně pro každého. Klaustrofobik by vyskočil z kůže během prvních čtyř minut, ale pro nás všechny to byl zážitek na celý život. Pokud bude příští rok možnost, určitě bych rád vyrazil znovu.

Petr Žerava, bývalý student, dobrovolník a host kurzu

Doktor Mandys vytvořil v rámci své výuky na fakultě fenomén, který nám mohou ostatní fakulty jenom závidět. Po celý kurz plníme více či méně náročné úkoly. Všechny vedou k tomu, abychom poznali sami sebe a naše chování v různých situacích. Zejména těch skupinových. Co si každý frekventant odnese, do značné míry záleží na vlastní aktivitě. Každý má příležitost a je jen na něm, jak ji využije. Mohu hodnotit vývoj výuky v letech a musím říci, že se model výuky stále posouvá. Změna „tábořiště“, a tím i větší interakce s místními obyvateli „Krasu“ posunula výuku zase o notný kus

dopředu. Mohu to zodpovědně hodnotit, neboť již několik let pracuji a věci, které jsem s na této outdoorové výuce naučil, využívám ve svém zaměstnání prakticky denně. Člověk v atraktivním prostředí má možnost uvědomit si mnoho ze své osobnosti.

Mgr. Jan Mandys, Ph.D.

Ústav správních a sociálních věd FES UPa

Foto: J. Mandys

Studentka Denisa Vídeňská: Šlechtičny dostávaly panenky v deseti letech

Studentce Fakulty filozofické Denise Vídeňské prošla rukama spousta důvěrného psaní. Musela se prokousat kurentním písmem ve starých dopisech, aby nakonec napsala zajímavou studii o životě mladých šlechtičen. Za svou práci „Reflexe rodinných strategií šlechtické výchovy ve světle dětské korespondence v 19. století“ získala Cenu Josefa Šusty na celostátní vědecké studentské konferenci Historie 2018.

Kde se vzal nápad začít zpracovávat korespondenci mladých šlechtičen?

Práce se ke mně dostala vlastně náhodou. Již na bakalářském studiu jsem se zabývala aristokratickou korespondencí. Během posledního ročníku bakalářského studia přišla na univerzitu žádost o zpracování dokumentů rodu Auerspergů ze zámku ve Žlebech, kde rod sídlil. Doktor Vladan Hanulík z ústavu historických věd naší univerzity, který je mimo jiné mým školitelem, mi práci nabídl, nicméně jsem ještě nevěděla, jakým konkrétním tématem se budu zabývat.

Nápad zaměřit se na dětství mi vnukla doktorka Martina Halířová na jednom semináři. Využila jsem tedy velice dobře zpracované archivní příručky Státního oblastního archivu v Zámrsku a vytipovala

si podle roku narození jednotlivé osoby tak, aby zasílané dopisy seděly na dětský věk. Poté jsem to celé zkombinovala i s materiály ze zámku ve Žlebech, kde jsem si již přímo vyžádala korespondenci z dětství Vincence Karla Auersperga a jeho manželky Wilhelminy Auerspergové, roz. Colloredo-Mannsfeldové. Tady mi moc pomohla Markéta Surovcová ze zámku Žleby.

S jakými archivními prameny pracujete?

Výzkum opírám zejména o korespondenci dětí rodičům a prarodičům a dále o výchovný spis s názvem Paměti panenek, který darovala matka své dceři. Zpracovávání dokumentů je poměrně časově náročné, zahrnuje znalost čtení kurentního písma, aby byl člověk schopen listy vůbec rozluštit, a dále alespoň pasivní znalost cizích jazyků. Výhodou ale je, že malí aristokraté se učili krasopisnému písmu, tedy dopisy jsou psané většinou úhledně, a čtení je tedy o něco snazší než u dospělých jedinců.

Pokryla jste tedy dlouhé devatenácté století...

Výzkum se zaměřuje na tři generace dětí. Nejstarší dopisy jsou od Vincence Karla Auersperga, počínaje rokem 1822, nejmladší dopisy jsou od dětí třetí generace Auerspergů, končící rokem 1900, je to tedy téměř celé 19. století. Pracovala jsem s jazykem německým, méně francouzským a anglickým.

Kde jsou tyto paměti uchovány?

Prameny jsou uchovány v archivu v Zámruku, ve Státním zámku Žleby a hezké fotodokumenty jsou uloženy ve větším množství na zámku ve Slatiňanech.

Dnes dopisy ručně píše málokdo. Děti už vůbec ne. Co bylo obsahem důvěrných psaní?

Jedná se zejména o korespondenci. Lze se z ní dozvědět o denním programu dětí, jejich povinnostech i zálibách. V dopisech jsou evidentní radosti z návštěv příbuzných a darů, ale i stesk po blízkých. Paměti panenek jsou v tomto ohledu komplikovanější. Jedná se o spis, který věnovala Wilhelmina Auerspergová, roz. Colloredo-Mannsfeldová své dceři Gabriele. Matka v úvodu vzpomíná na své vlastní dětství, kdy si poprvé začala hrát s panenkami se sestřenicí Charlotte Kinskou.

Dívky se příliš často nevidaly a psaly si mezi sebou korespondenci, která je součástí Pamětí panenek. Zajímavé je, že dívky si mezi sebou psaly za samotné panenky, podepisovaly se jejich jmény, hrály si na to, že jsou dospělé, mají rodinu a společenský život. Pro panenky si dokonce vymyslely vlastní Gothajský almanach. Spis hodně vypovídá o dětském vnímání a přejímání způsobu chování ze světa dospělých aristokratů.

Gothajský almanach?

Dívky si pro panenky vymyslely vlastní rodokmeny se smyšlenými příbuznými a jejich vlastními majetky. Právě na způsob skutečného Gothajského almanachu, což je oficiální soupis evropských šlechticů a šlechticů s jejich rodokmeny.

Pokud se tedy zaměříme na hru jako způsob, jak vychovávat potomky a vést je k tradicím, jak se lišila šlechtická výchova od výchovy „obyčejných“ dětí?

Z mého pohledu měly aristokratické děti větší možnosti, ale samozřejmě i povinnosti, co se týká například vzdělání a osvojení si uměleckých dovedností. Zároveň zde byl také větší společenský tlak na výchovu aristokratických dívek, které se velice brzy musely

zapojit do společnosti a reprezentování rodiny, tento tlak se samozřejmě projevovat i ve výchově. Příkladem mohou být ony zmiňované hry s panenkami, dívky je dle informací dostávaly ve svých deseti letech.

Z našeho dnešního pohledu je to již poměrně pozdní věk, kdy by si dívka měla teprve začít hrát.

Jednalo se o to, že hry měly stanovená pravidla. O panenku se dívka měla starat, nesměla ji umazat, dívky si s panenkami hrály na dospělé dámy, které mají vlastní děti atp. Učily se tedy tomu, co je mělo čekat v dospělém životě, jakým povinnostem měly dostát. Chlapci se zase hodně věnovali jízdě na koních, o kterých často rodičům psali, a také lovu. Děti měly také mnohdy stanovený přesný denní program a byly pod neustálým dohledem pověřených vychovatelů a guvernantek.

Píšete ve své práci i o výchově mladých šlechticů?

Píši, přestože o něco méně. Není to z důvodu mých osobních preferencí, ale proto, že k dívkám se mi zkrátka naskytlo více pramenů ke zpracování oproti chlapcům. Čtenář se však v textu může dočíst o privilegích šlechtických synů.

Porota na celostátní soutěži Historie 2018 hodnotí výběr tématu, metodické zpracování a následně prezentaci. Vy jste vybrala i zpracovala téma velmi dobře.

Osobně si myslím, že porota mohlo nejvíce zaujmout právě metodické zpracování. V práci se zabývám analytickým zpracováním a interpretací pramenů za pomoci mikrosociologické analýzy francouzského autora Pierra Bourdieu. V Pamětech panenek jsem pro analýzu využila zase teorii o fázi zrcadla od francouzského psychoanalytika Jacquese Lacana. Téma aristokracie a dětství není na poli historie úplně neprobádaným, věřím však, že užití metod přináší novější a zajímavější pojetí textu.

Jste v magisterském studiu oboru Kulturní dějiny: Gender history. Budete chtít pokračovat i v doktorském studiu?

Moc ráda budu pokračovat ve studiu, přestože nyní o rok prodlužuji, na doktorské studium chci nastoupit v každém případě. Rozhodnu se tento rok, zda se tématem budu nadále zabývat, či zda se zaměřím na něco jiného.

Bc. Věra Přibyllová
Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa

Beseda o knižní podobě dochované korespondence sourozenců Vokolkových

Ze tří bratří Vokolků byl vždy neznámější nejmladší z nich. Až časem vyšlo najevo, že všichni tři bratři byli výjimeční. Tiskař a nakladatel Vlastimil, sochař a básník Vojmír a nejmladší spisovatel Vladimír.

Se synem Vladimíra Vokolka se v červnu na půdě Univerzity Pardubice u Lavičky Václava Havla konala beseda o životě těchto tří bratří, jejich sestře a knize, která odhaluje jejich dlouholetou korespondenci.

U lavičky Václava Havla se sešel editor Jan Šulc se spisovatelem a publicistou Václavem Vokolkem, který je synem nejmladšího z bratří. Přítomným divákům představili knihu korespondence všech sourozenců Vokolkových a objasnili původ dopisů, které jsou v knize obsaženy. „Pro mě byla kniha v mnoha věcech překvapením. A to v tom, že si psali dopisy, já sám jsem dvacet let dopis nepsal,“ přiznal Václav Vokolek.

Oba hosté v rozhovoru rozebrali vznik knihy Listy tří bratří a sestry Květy, která vyšla v nakladatelství Torst v roce 2017. Václav Vokolek vzpomínal na situace, na které si během čtení knihy znovu vzpomněl. „Jsem strašně rád, že kniha vyšla, ale myslím si, že by korespondence neměla vycházet. Jedná se o soukromé dopisy

sourozenců a není jisté, zda by autoři dopisů byli či nebyli spokojeni s tím, že si to teď mohou přečíst cizí lidé.“

Editorkou knihy je Hana Vaníčková, která ji doplnila svými poznámkami a komentáři. Korespondence, ze které je celá kniha sestavena, zachycuje proměny sourozenců Vokolkových – Vojmíra, Vlastimila, Vladimíra a jejich sestry Květy. Dopisy zachycují dobu od 30. do 60. let. Jde však jen o náhodně dochované dopisy. Řada jejich korespondence byla sourozenci zničena a spálena.

Akce proběhla v rámci projektu „Budování slovem?“ – cyklu autor-ských čtení a besed se současnými osobnostmi české literární scény. Byla podpořena z dotačního programu MŠMT pro veřejné vysoké školy pro připomínku státních výročí v roce 2018 – „Společné století“.

Kristýna Rejmanová
studentka oboru Historicko-literární studia
Katedra literární kultury a slavistiky FF
Foto: Pardubický kraj

Kavárna Universitas se opět otevřela. Mluví se o slunečních hodinách

S novým akademickým rokem se otevřela také vědecká Kavárna Universitas. První z diskusních večerů nového zimního semestru se uskutečnil 9. října tradičně v kavárně Klubu 29. O slunečních hodinách přednášel přední odborník na gnómiку Miloš Nosek, který všechny přítomné seznámil s principem činnosti slunečních hodin.

Povídání o slunečních hodinách bylo v tomto akademickém roce první přednáškou v neformálním prostředí klubové kavárny v historickém centru města. Kavárna Universitas navázala na diskusní večery z minulého semestru a otevřela se již sedmým rokem. Miloš Nosek hned v úvodu připomněl základy astronomie a dále vysvětlil, proč je rozdíl mezi časem odečteným ze slunečních hodin a časem SEČ či SELČ v době platnosti letního času. Hovořil také o nezvyklých provedeních a typech slunečních hodin jak u nás, tak ve světě.

Pro Miloše Noska jsou sluneční hodiny dlouholetým koníčkem. Je to téměř třicet let, co se jimi zabývá. Navrhuje sluneční hodiny pro různá místa, poskytuje odbornou pomoc, podílí se na realizaci či restaurování a vzniku slunečních hodin. Patří také k nejuznávanějším odborníkům na gnómiку (nauku o slunečních hodinách) v České republice.

Ohlédnutí za přednáškami letního semestru

Květnová přednáška měla ve svém tématu také čas. Ale tentokrát z pohledu vnímání člověka. Jak člověk začal vnímat čas, jak se jej učil poznávat podle přírodních cyklů. Mluví se také o roli nebeských těles či kalendáři jako osobitým projektu, jeho účelu a proměnách. Slova se ujal RNDr. Jan Tomsa, původním povoláním astronom, který v současnosti působí na Ústavu biofyziky 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy.

V dubnu pak hovořil Mgr. Filip Grygar, Ph.D., z Katedry filosofie Fakulty filozofické naší univerzity o Nielsu Bohrovi, což byl dánský myslitel, filantrop, vědec a nositel Nobelovy ceny za fyziku. Vedle převratného výzkumu struktury atomů a jejich záření zavedl do fyziky například princip korespondence, teorii složeného jádra a rozvinul kapkový model jádra.

V únoru přiblížila osobnost Karla IV. z antropologického a historického hlediska Mgr. Lucie Stříbrná, Ph.D., z Katedry biologických a biochemických věd Fakulty chemicko-technologické. Z kosterních pozůstatků jedince lze „vyčíst“ nejen způsob života, pohybové aktivity, stravovací zvyklosti, ale i prodělaná onemocnění a také úrazy.

V lednu pak mohli návštěvníci diskutovat o pojmu nacionalismus s PhDr. Adamem Horálkem, Ph.D. z Katedry sociální a kulturní antropologie Fakulty filozofické také naší univerzity.

Zapojte se do příprav!

Vědeckou Kavárnu Universitas pravidelně připravují naši studenti Kateřina Šraitrová (FChT) a Patrik Čermák (FChT a FF). Ti kromě kavárny stojí také za úspěšným projektem, kterým je vědecká konference a přehlídka středoškolských talentů VĚDĚNÍ MLADÝM. Oba doktorandi by po skončení studia chtěli odjet nasbírat zkušenosti do zahraničí. Proto se rozhodli najít své nástupce. A tímto také vyhlašují „výběrové řízení“ na své pokračovatele.

Chceš se setkatvat se zajímavými lidmi? Baví Tě organizace a plánování? Hledají se nadšenci, kteří se aktivně zhostí pořádání těchto akcí nebo pomohou s jejich organizací. Pokud byste se do dvou úspěšných projektů, jakými jsou Kavárna Universitas a konference VĚDĚNÍ MLADÝM, chtěli zapojit, ozvěte se na adresu patrik.cermak@email.cz.

Kavárna Universitas

Jedná se o cyklus neformálních diskusních večerů s vědeckými osobnostmi propojujících akademický a veřejný život. Večery se konají pravidelně každý měsíc semestru již sedmým rokem v pardubické kavárně divadelního Klubu 29 (v ulici sv. Anežky České v historickém centru města Pardubic). Vstup na večery s vědou mají všichni zájemci z široké veřejnosti volný. Hodinové přednášky s následnou diskusí jsou laděny do populárně naučného duchu a jsou velice oblíbené a hojně navštěvované.

Vědecká konference VĚDĚNÍ MLADÝM

Je každoroční přehlídkou odborných prací žáků středních škol z celé České republiky již pět let. Mladí talentovaní lidé při ní na akademické půdě za přítomnosti svých vrstevníků, žáků základních škol, učitelů a akademiků prezentují své první vědecké práce.

Bc. Věra Příbylová
Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa

Etnolog Oldřich Kašpar: Jazyk Aztéků jsem se učil

Původně se chtěl věnovat starému Římu. K šestnáctým narozeninám ale dostal knihu Dědic Montezumův, kterou na jeden nádech přečetl. Od té chvíle věděl, že ho zajímá Mexiko a jeho kultura. Docent Oldřich Kašpar si tuhle zemi zamiloval, jak sám říká, stala se pro něj druhým domovem.

S jakými plány jste se vydal poprvé do Mexika?

V Mexiku jsem se nejdříve věnoval životu původního obyvatelstva, to znamená, že jsem na terénních výzkumech žil s indiány, účastnil jsem se všech aktivit, včetně práce, a po večerech jsem sbíral vyprávění a pověsti, jež vyšly knižně v Čechách, Mexiku, Německu nebo Francii.

KDYŽ JSEM V MINULOSTI NEMOHL CESTOVAT, UČIL JSEM SE Z HISTORICKÝCH GRAMATIK 17. A 18. STOLETÍ

Je náročné naučit se indiánský jazyk?

Pokud se týká indiánských jazyků, jsou úplně jiné než jazyky evropské, naučil jsem se jak klasický, tak mluvený „náhuatl“, což je jazyk Aztéků. Úsměvně je to, že když jsem v minulosti nemohl cestovat, učil jsem se z historických gramatik 17. a 18. století uložených v našich knihovnách. Dnes se základy některých dalších jazyků učím díky dětem. Maluji jim obrázky – například koně, psa, chýši... a ony radostně vykřiknou název, a já si ho zapíšu a pak ověřuji v rozhovorech s dospělými. Ději jsou vskutku výborní „učitelé“. Jinak je to pochopitelně velmi náročné.

Nežil jste jen s indiány. Dělal jste další výzkumy, které souvisí s českým kulturním prostředím.

Paralelně s tím jsem studoval činnost českých jezuitů v Mexiku, kterých tam působilo v 17. a 18. století třicet tři a zanechali v mexické kultuře výrazné stopy. Dále jsem se zabýval dalšími česko-mexickými vztahy – epochou císaře Maxmiliána v 19. století. Mexiko za druhé světové války bylo první zemí na světě, které neuznalo mnichovskou dohodu, a když tam dorazila zpráva o vypálení Lidic, předměstí hlavního města bylo přejmenováno na San Gerónimo de Lidice a mnoho narozených dívek v té době dostalo jméno Lidice.

Také v titulcích k filmu Lidice jsou uvedena jména lidí, kteří byli pojmenováni podle obce.

Nedávno bylo v Mexiku zorganizováno jejich setkání. Pochopitelně, že o výsledcích tohoto výzkumu jsem také přednášel nejen na českých a slovenských univerzitách, ale i těch zahraničních, právě třeba v Mexiku či Španělsku.

K MEXIKU JSEM SE DOSTAL TROŠKU PARADOXNĚ, PŘEDTÍM JSEM MILOVAL HISTORII STARÉHO ŘÍMA

Na co zajímavého jste v mexických archivech narazil?

Pracoval jsem hlavně v mexickém národním archivu, ve farních archivech a historických knihovnách, objevil jsem tam nejen spisy Jana Amose Komenského, ale i jezuitské tisky z 18. století z Prahy. U nás naopak například gramatiku aztéckého jazyka „náhuatl“ z roku 1612 atd.

Mluvíme spolu o Mexiku, původně jste se ale věnoval starému Římu.

K Mexiku jsem se dostal trošku paradoxně, předtím jsem miloval historii starého Říma, ale u příležitosti mých šestnáctých narozenin mi jeden ze strýců věnoval knihu „Dědic Montezumův“ Carla Coccioliho, kterou jsem přečetl za jednu noc a rozhodl se, že co mne bude zajímat, je historie a kultura starého Mexika. Od toho

Mexické hory v oblasti Tolantonga

Indiánské ženy na tržišti-sedící s rebosem neboli šálem na hlavě

jsem dlouhých skoro padesát let i přes mnohé překážky za minulého režimu nikdy neustoupil.

Své poznatky o této latinskoamerické zemi jste popsal v knihách, vyšla řada odborných příspěvků a statí v odborných časopisech, a to nejen u nás. Co dalšího chystáte?

Napsal jsem asi třicet knižních publikací. Mé příspěvky vyšly skutečně v mnoha zemích a jsou věnovány již zmíněným tématům. Je jich několik stovek. Momentálně je v tisku další cestopis o Mexiku a chystám se na netradiční knihu vzpomínek, pro kterou mám už také název „Lidé jak včely létali v duši mou obohacující ji, čím kdo mohl“.

To je trošku netradiční název pro knihu.

Tento citát ruského spisovatele a dramatika Maxima Gorkého se mi natolik zalíbil, že jej hodlám použít jako titul knížky, která nemá být „klasickým“ životopisem, ale spíše vyprávěním o mém setkávání s různými lidmi, o tom, jak mne ovlivnili, kam mne nasměrovali.

ŘÍKÁM, ŽE CIUDAD DE MÉXICO JE PRO AUTA, NIKOLIV PRO LIDI. A ŽE JE TO JEDINÉ MÍSTO NA SVĚTĚ, KDE VIDÍTE ZCELA JASNĚ, CO VDECHUJETE.

il z historických gramatik

Mexičtí mariachis v Cholule

Kam se za lidmi v Mexiku rád vracíte?

Vlastně kamkoliv, kromě hlavního města, to je na rozdíl od nádherné a různorodé mexické krajiny „otřesný“ moloch. Říkám, že Ciudad de México je pro auta, nikoliv pro lidi. A že je to jediné místo na světě, kde vidíte zcela jasně, co vdechujete. Ale všude je vlastně něco.

Jakou knihu o Mexiku byste čtenáři doporučil?

Výborné je „Pohřbené zrcadlo“ Carlose Fuentes a ze svých knih si drze dovolím nabídnout Dějiny Mexika a Toulky magickým světem Mexika.

Doc. PhDr. Oldřich Kašpar, CSc.

Narodil se ve vesničce Jestřebí v podhůří Jeseníků. Střední všeobecně vzdělávací školu s rozšířenou výukou francouzštiny absolvoval v Zábřehu na Moravě. Poté studoval dějepis a češtinu na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, paralelně však navštěvoval na téže univerzitě i Filozofickou fakultu, kde v roce 1975 získal v rigorózním řízení (obor historie) titul PhDr. V roce 1980 obhájil kandidátskou disertační práci na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze (publikována v roce 1983 pod názvem Nový svět v české a evropské literatuře 16. – 19. století) a získal titul CSc. Roku 1996 se habilitoval na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze (doc.) a o čtyři roky později byl jmenován Členem korespondentem (Académico corresponsal) Academia Mexicana de la Historia. Od roku 1974 až do roku 2011 působil postupně jako vědecký pracovník, odborný asistent a docent na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a od roku 2004 až dosud pracuje jako docent na Katedře kulturní a sociální antropologie Fakulty filozofické Univerzity Pardubice. V květnu 2018 byl docent Kašpar na mexické Autonomní univerzitě státu Hidalgo (UAEH) v Pachuče jmenován čestným a hostujícím profesorem a osobně se účastnil převzetí ocenění „profesor honorario y visitante“. Přednáší například na univerzitách ve Slovinsku, Polsku, na Kubě, v Německu, Rusku, Itálii, Španělsku, Portugalsku, Francii či v Mexiku. Publikoval na tři desítky odborných publikací v češtině, francouzštině, němčině a španělštině a několik set odborných studií a recenzí. Spolupracuje s Českým rozhlasem, Českou televizí, TV Nova a TV Noe.

Bc. Věra Příbylová

Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa
Foto: Archiv O. Kašpar, Z. Chrapek

Mexické hory v oblasti Tolantonga – zdejší silnice jsou velmi zrádné

Domorodá pec

Mexická přítelkyně před černou kuchyní

Na terénním výzkumu v Mexiku

Chemik Miloslav Slezák: Kvalita vody v Pardubicích je velmi dobrá

Působí na Fakultě chemicko-technologické, velká část jeho profesního života je spojena s chemickým průmyslem, konkrétně s firmou Synthesia. Ing. Miloslav Slezák, CSc., se po odborné stránce dlouhodobě zabývá zpracováním odpadních vod, ale i mnoha dalšími technologiemi životního prostředí. Pro tuto oblast vypracoval řadu soudních znaleckých posudků. Za práci na poli chemických technologií obdržel významnou Cenu Viktora Ettela. V rozhovoru se o svých aktivitách rozprávěl.

Po celou dobu svého aktivního působení v chemickém průmyslu jste se zabýval řešením různých technologických problémů, ať v organických či anorganických výrobcích. Část vašeho profesního života je spojená se společností Synthesia a Explosia. Jak na dobu svého působení v průmyslu vzpomínáte?

Od poloviny šedesátých let jsem působil v Synthesii, konkrétně ve Výzkumném ústavu průmyslové chemie (nyní zařazen v Explosii, pozn. redakce), jehož náplní byl výzkum a vývoj armádních i civilních výbušnin a jejich zkoušení. Hlavní náplní oddělení technologického výzkumu bylo znovuzavedení výroby základní vojenské výbuštiny tritolu (TNT), která byla zničena havárií v Synthesii v roce 1958. První obnova byla realizována v Chemko Strážské, navržený technologický postup však předběhl svoji dobu a výrobu se nepodařilo trvale najet.

Co se stalo pak?

Další pokus o obnovu TNT byl v areálu Explosie. Jako první krok byla modernizována výroba mononitrotoluenu (první stupeň syntézy TNT) – byla upravena nitrace toluenu, byly vyvinuty a instalovány nové intenzifikované uzly praní, sušení a destilace s novými destilačními kolonami s vysoce účinnou výplní vlastního vývoje. Situace však vedla k postupnému přechodu činnosti oddělení do oblasti životního prostředí a organické technologie. V té době jsem již působil jako vedoucí oddělení. K využití našich znalostí nám byl zadán výzkum a návrh technologie výroby orto a para nitroxylů (meziprodukty pro výrobu barviv, pesticidů či vitamínu B2) na jednom provozním souboru v novém výrobním objektu v rybitevské části podniku. Avšak během montáže provozních aparátů byla na počátku devadesátých let v důsledku změny politické orientace státu akce zastavena. Jako tzv. konverzní technologii jsme v té době poloprovozně vyvinuli mj. superkritickou extrakci přírodních látek oxidem uhličitým. Do naší náplně patřila i spolupráce na výzkumu a realizaci výroby spalitelné nábojnice.

Jaká byla situace na konci devadesátých let?

V roce 1997 došlo k redislukaci oddělení do Výzkumného ústavu organických syntéz v Rybitví za vzniku úseku Procesní inženýrství. Zabývali jsme se aplikovaným technologickým výzkumem, přípravou projektových podkladů, realizací a najížděním investic pro velkou řadu chemických a farmaceutických podniků v ČR.

SMĚSNÝ KOMUNÁLNÍ ODPAD SE BUDE TŘÍDIT NEJEN NA TŘI KOMODITY, JAKÝMI JSOU PAPIR, PLASTY, SKLO, ALE POSTUPNĚ NA SEDM AŽ DESET KOMODIT

V současné době působíte i jako hodnotitel projektů TAČR. Na jakých projektech jste participoval?

Jako hodnotitel působím v programu ALFA, v podprogramu Životní prostředí a energetika. Z toho vyplývají i témata projektů, které jsem měl na starosti. Za celou dobu se jednalo o přibližně 40 projektů, kterým byla přidělena podpora k řešení. Výrazně vyšší byl počet projektů, které jsem oponoval, ale podpora jim udělena nebyla. V poslední době převažují posudky Operačního programu Výzkum, vývoj, vzdělávání pro MŠMT.

Pracujete i jako soudní znalec v oboru životního prostředí.

Osobně nejsem samostatný soudní znalec, ale vypracoval jsem řadu posudků v rámci Fakulty chemicko-technologické, která má statut soudního znaleckého ústavu. Ze zajímavějších to byl znalecký posudek k problematice ropných lagun Ostramo, posudek k havárii pitné vody v Praze Dejvicích, posudek k úniku aerosolu kyseliny sírové v DEZA Valašské Meziříčí.

Odpadní vody jsou jedna z oblastí, které se dlouhodobě také věnujete. Jak se změnil proces čištění odpadních vod za dobu posledních dvaceti let?

Oblast čištění odpadních vod se změnila dosti výrazně. Došlo k masové výstavbě čistíren odpadních vod i v menších obcích a s tím

souvisejícímu rozšíření kanalizační sítě. V současnosti má kanalizaci již 85 % obyvatel České republiky. Technologie vlastního čištění se stabilizovala, na větších čistírnách se využívá i anaerobní čištění (bez přístupu vzduchu), které vede k energetické soběstačnosti provozu čistírny. Aktuálně je hlavním problémem čištění odpadních vod úprava zpracování čistírenských kalů, a to v důsledku často měněných předpisů. Těm se musí použité technologie přizpůsobit.

Co způsobuje největší problémy při čištění odpadních vod?

Náhlé vypuštění látek, které zlikvidují aktivovaný kal, tj. soubor bakterií, které zajišťují vlastní čistírenský proces v čistírně odpadních vod. Možností vzniku havarijních situací je více, např. vypuštění většího množství desinfekčních prostředků či baktericidních jedů, havárie při zpracování či přepravě ropných látek atd.

Jak lze vyčištěnou odpadní vodu dále použít?

V Česku je momentálně vyčištěná voda vypouštěna do vodoteče, recipientu. Avšak vzhledem k tomu, že procházíme obdobím sucha, kdy v přírodě srážkově chybí už vláha za jeden kalendářní rok, experimentálně se ověřuje zasakování vyčištěných vod na vybraných lokalitách. V chemickém průmyslu se v specifických případech vyčištěná voda využívá i jako voda procesní. Běžně se již provozuje zasakování neupravené říční vody za účelem posílení zdrojů pitné vody, čerpané z přílehlých studní.

Nedávno jeden zpravodajský portál zveřejnil výsledky ankety, která ve svých výsledcích ukázala, že nejlepší podmínky pro život jsou v Říčanech, následuje Praha a pak Černošice. Respondenti hodnotili oblast zdraví a životního prostředí, materiální zabezpečení a vzdělání, vztahy a služby. Jak se podle vás žije v Pardubicích?

Osobně jsem se životem v Pardubicích spokojen, vedení města se snaží podmínky pro život zlepšovat. Výhrady lze však jistě mít k silniční dopravě, ať v klidu či v pohybu, ale to je současný problém většiny českých měst.

Pije občan v Pardubicích kvalitní vodu?

Pitná voda, často také nazývaná kohoutková voda, v Pardubicích pochází ze tří zdrojů. Sever města je zásobován ze studní u Hrobic a Čeperky a z písku Oplatil, voda je na předepsanou kvalitu upravována v úpravně vody Hrobice a čerpána do vodojemu na Kunětické hoře. Jih města je zásobován vodou z Křižanovické přehrady procházející úpravnou Monako u Slatiňan s akumulací ve vodojemu v Mikulovicích. Menší část dodávek vody pochází z vrtů u Nemošic.

Celkově lze hodnotit kvalitu vody jako velmi dobrou, splňující všechny předepsané ukazatele dle vyhlášky č. 252/2004 Sb., v platném znění, kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou vodu. Vyhovující jsou i obsahy organických látek typu pesticidů, které jsou občas negativně ventilovány v médiích.

OBLAST ČIŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD SE ZMĚNILA DOSTI VÝRAZNĚ. DOŠLO K MASOVÉ VÝSTAVBĚ ČIŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD I V MENŠÍCH OBCÍCH

Když jsem narazila na oblast životního prostředí: Pořád mezi lidmi kolují mýty ohledně třídění odpadu. Například že třídění odpadu je nesmyslné, když se pak odpadky sesypou na jednu hromadu. Skončí na jedné skládce...

Takovéto případy se při profesionálním zpracování tříděného odpadu nestávají. Pokud se někde v menším měřítku vyskytnou, jsou zpravidla silně medializovány, aby se vzbudil dojem zbytečného obtěžování obyvatel. V oblasti třídění odpadů naopak nastává zásadní rozvoj v souvislosti se zaváděním tzv. oběhového hospodářství. To stojí na tom, že odpady se mají využívat, a ne zahrabávat do skládek. Zásadní legislativa k tomu byla přijata EU letos na jaře, v České republice bude zavedena do poloviny roku 2020.

Kolik komunálního odpadu se vyveze na skládku?

Česko nyní skládkuje 47 % komunálního odpadu, od roku 2024 bude platit zákaz skládkování směsného, tedy netříděného komunálního odpadu a od roku 2035 bude smět na skládkách skončit pouze 10 % všech komunálních odpadů, těch vyříděných.

To znamená, že budeme třídřit zase více...

Směsný komunální odpad, ten z černých popelnic, se bude třídřit nejen na tři komodity, jakými jsou papír, plasty, sklo, ale postupně na sedm až deset komodit. Časově naplánováno je již třídření dalších komodit, od roku 2023 povinné třídření bioodpadu a potravinového odpadu, olejů a tuků, od r. 2025 textilu a nebezpečných složek komunálního odpadu atd. Vyříděné složky budou muset být recyklovány. I zbytek po třídření bude muset být využit, například energeticky.

OSOBNĚ JSEM SE ŽIVOTEM V PARDUBICÍCH SPOKOJEN, VEDENÍ MĚSTA SE SNAŽÍ PODMÍNKY PRO ŽIVOT ZLEPŠOVAT.

Budou tedy také přísnější kontroly. Jak se ohlídá, že lidé opravdu poctivě třídřit?

Bez kontroly se to samozřejmě neobejde. Důležitější však bude výchova obyvatel ve spojení s ekonomickými nástroji ve formě penalizace za nevyříděný odpad. Ve větší míře se budou muset vybudovat třídírný odpad společně s recyklačními jednotkami vyříděných složek. Příkladem z poslední doby je výroba bionafty z použitého kuchyňského oleje.

Jaká oblast lidské činnosti v současné době ohrožuje životní prostředí nejvíce?

To je obtížná otázka. Životní prostředí je komplexní systém, proto odpověď závisí na úhlu pohledu. Z hlediska produkce odpadů to je nesporně průmyslová činnost, která vytváří nejvíce odpadů jak tuhých (90 % všech odpadů), tak kapalných (převážně odpadních vod) a i plyných emisí. Proto je na tuto oblast již delší dobu zaměřena nejvyšší pozornost v oblasti environmentálních zákonů, nařízení a vyhlášek. Výsledkem je markantní zlepšení životního prostředí, jak se každý snadno přesvědčí.

Nyní přichází na řadu oblast komunální, a to jak u tuhých komunálních odpadů, které tvoří 10 % všech odpadů, tak i u odpadních vod. Nastupuje éra třídření komunálních odpadů, recyklace vyříděných složek a striktní omezení ukládání na skládky.

V dubnu se konala v Mikulově chemicko-technologická konference, obdržel jste Cenu Viktora Ettela, což byl vynikající organický chemik. Co pro vás toto ocenění znamená?

Cena mi byla udělena za celoživotní přínos v oblasti chemických technologií. Beru ji nejen jako ocenění vlastní práce, ale i jako zásluhu dlouhé řady spolupracovníků. V oblasti technologií se bez týmové spolupráce nedá úspěšně pracovat.

Ing. Miloslav Slezák, CSc.

Od 60. let 20. století působil v Synthesii v Pardubicích ve Výzkumném ústavu průmyslové chemie (dnes Explosia), kde později zastával pozici vedoucího Oddělení technologického výzkumu a automatizace, pak přešel do Výzkumného ústavu organických syntéz jako vedoucí úseku Procesního inženýrství. Na Fakultě chemicko-technologické působí od roku 1997, kdy jako externista začal učit dvousemestrální předmět Ekologické aspekty chemických technologií a zpracování odpadů. Předmět zcela nově koncipoval, doplnil o aktuální témata a vydal k němu dvojdielná skripta. Při výuce mohl využít vlastní praktické zkušenosti. Jako vědecký pracovník se svými kolegy pracuje na projektech TAČR, MPO, OP VK i zakázkách hospodářské činnosti, převážně z oblasti technologií životního prostředí a biotechnologií.

Bc. Věra Přibyllová

Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa

Foto: M. Smolný

Vzpomínka na dirigenta a sbormistra Vlastislava Nováka

Na jaře tohoto roku jsme se museli rozloučit s významnou osobností pardubického hudebního a kulturního života a především sborového zpívání. Opustil nás vážený pan docent Vlastislav Novák, dirigent, sbormistr a organizátor řady významných kulturních akcí. Založil také Vysokoškolský umělecký soubor Pardubice.

Vlastislav Novák je rovněž zakladatelem mezinárodních přehlídek sborového zpěvu s padesátiletou tradicí – IFAS – International Festival of Academic Choirs, konaných v Pardubicích a na naší univerzitě každým druhým rokem.

Za tyto a další své hudební a kulturní počiny, založení a podporu dalších pěveckých a dětských sborů, dlouholetou dirigentskou i pedagogickou aktivitu a působení v oblasti kultury a hudebního umění obdržel Vlastislav Novák v průběhu let nejrůznější ocenění a letos také Cenu za zásluhy Pardubického kraje – za celoživotní přínos k rozvoji hudebních aktivit a zejména sborového zpěvu v Pardubickém kraji.

Sbor založil jako student chemie

Vysokoškolský umělecký soubor působí na akademické půdě v Pardubicích již téměř sedmdesát let a je neodmyslitelnou součástí kulturního života. Založil jej v roce 1950 právě student tehdejší Vysoké školy chemické v Pardubicích Vlastislav Novák a zřizovatelem nového hudebního tělesa byla pak následně sama VŠCH(T). Zprvu to byl soubor s doprovodným orchestrem, který čítal kolem 80 zpěváků a 20 instrumentalistů. Později vznikla i cimbálová muzika.

V této době se soubor začal diferencovat na folklórní složku a samostatný sbor. Po počátečních problémech v průběhu 2. poloviny 50. let a na počátku let 60. sbor vykrytalizoval v klasické pěvecké těleso, které mělo ve všech hlasových skupinách kolem 20 až 25 zpěváků.

Pod vedením dirigenta Vlastislava Nováka se sbor vypracoval mezi přední akademické pěvecké soubory republiky. Spektrum činnosti VUSu bylo po celou dobu, a je i dnes, velmi pestré: od klasických sborových koncertů přes spolupráci s profesionály, ať už orchestry, či jednotlivci, natáčení do rozhlasu a televize, účast na mezinárodních soutěžích a festivalech až po zahraniční zájezdy, při nichž sbor navštívil několik desítek států a získal za svoji činnost nejedno soutěžní ocenění. Se svým dirigentem Vlastislavem Novákem natočil VUS i svou první LP desku, na které se objevily České madrigaly Bohuslava Martinů, a skladbu Cantata academica Benjamina Brittena (1979).

Pestré portfolio skladeb

Dramaturgie sboru vždy vycházela z toho, aby program byl pestrý a náročný, ale především aby rozdával radost svému publiku. Tento trend si sbor udržuje dodnes. Proto v jeho repertoáru najdete skladby od dob renesance a baroka až po současnost. Co se žánrů týče, jsou to skladby polyfonní, chrámové, úpravy lidových písní, spirituály, jazz i gospely. Od svého založení do dnešní doby vystupoval sbor na stovkách míst celé republiky, na mnoha z nich samozřejmě opakovaně. K milým tradicím souboru patří i pořádání májových, listopadových a vánočních koncertů.

V roce 1968 inicioval Vlastislav Novák uspořádání prvního mezinárodního festivalu akademických sborů IFAS, jehož první ročník se uskutečnil v dubnu 1968. Od té doby se každým druhým rokem do Pardubic sjíždějí pěvecké sbory z Čech, zahraničí i ze zámoří, aby

počátkem července v Pardubicích a nyní i po celém kraji převedly svůj um při velkém pěveckém svátku.

Na počátku devadesátých let začal VUS Pardubice vystupovat jako samostatné občanské sdružení, nyní spolek, vždy však velmi úzce spojený s akademickou půdou, nyní Univerzitou Pardubice. I organizování velkého pěveckého setkání – festivalu IFAS se v devadesátých letech osamostatnilo a „profesionalizovalo“ a je až doposud pořádáno samostatným občanským sdružením, resp. spolkem IFAS. V sezóně 1993 – 1994 převzal umělecké vedení sboru žák Vlastislava Nováka dirigent Jiří Kožnar, absolvent pardubické konzervatoře v oboru varhany a dirigování, po němž nastoupil v roce 2008 Ondřej Tajovský a od roku 2010 vede Vysokoškolský umělecký soubor Pardubice Tomáš Židek.

Dne 16. dubna 2018 nás docent Vlastislav Novák ve věku 86 let navždy opustil. Chybí nejen rodině, svým žákům, zpěvákům, přátelům a všem milovníkům sborového zpěvu.

Čest jeho památce!

Vlastislav NOVÁK (1931–2018) získal základy ve hře na klavír na hudební škole Jaroslava Kociana v Ústí nad Orlicí. Při studiu gymnázia založil studentský a dětský sbor. Absolvoval Vysokou školu chemicko-technologickou (dnes Univerzita Pardubice), kde v letech 1957–1993 působil jako pedagog a vědecký pracovník. V roce 1950 založil Vysokoškolský umělecký soubor Pardubice a v roce 1960 Pardubický dětský sbor. Současně se studiem chemie studoval soukromě skladbu a dirigování na Akademii múzických umění v Praze. V roce 1992 se habilitoval na Univerzitě v Hradci Králové v oborech dirigování a sborový zpěv. Zde také působil jako docent sborového zpěvu. Od roku 1980 byl profesorem dirigování a sborového zpěvu na pardubické konzervatoři, kde vychoval řadu známých dirigentů a sbormistrů, kteří nyní působí jak na domácí scéně, tak i v zahraničí. Vedl jako lektor mnoho dirigentských a sbormistrovských seminářů a kurzů v České republice, Německu, Litvě, Rusku, Polsku, Řecku, Americe a Japonsku. Byl zván do mezinárodních porot světových sborových soutěží. V roce 1968 založil v Pardubicích tradici Mezinárodních festivalů akademických sborů „IFAS“, v roce 1969 Festival dětských a mládežnických sborů a v roce 1999 Festival a soutěž Bohuslava Martinů. Byl oceněn nejvyššími dirigentskými cenami České republiky – cena Bedřicha Smetany a Františka Lýska. V únoru 2008 byl jmenován za Českou republiku členem mezinárodní organizace „Choir Olympic Council“. V roce 2008 mu byl udělen titul „Čestný prezident IFAS“. Počátkem května měl převzít vysoké krajské ocenění – Cenu za celoživotní přínos k rozvoji hudebních aktivit a zejména sborového zpěvu v Pardubickém kraji.

*Ing. Alena Mejstříková, prezidentka IFAS Pardubice
Ing. Valerie Wágnerová, mluvčí Univerzity Pardubice*

Ohlédnutí za 25. mezinárodním festivalem akademických sborů IFAS

Miluji sborový zpěv, tento společensky nejvýznamnější a svým spojením hudby a slova nejpravdivější, nejsdílnější, v kolektivním provedení nejsilnější a nejkrásnější druh hudby. A miluji pardubický IFAS, jehož 1. ročník mne před padesáti lety přeměroval od instrumentální hudby k sborovému zpívání a který považuji za jeden z nejkrásnějších mezinárodních sborových festivalů na světě.

Z festivalu, který založil v roce 1968 můj dlouholetý, nedávno zvěčnělý přítel Vlastislav Novák se svým VUS Pardubice, jsem dosud nevynechal ani jedno jeho bienále. Mohl jsem tak sledovat celou jeho historii a vývoj nejprve jako dirigent soutěžícího sboru, později jako člen odborné poroty nebo jako jeho umělecký ředitel.

IFAS nepředstavuje jen účast na sborové soutěži, obvyklé letmé setkání pěveckých sborů. Na IFAS spolu pěvecké sbory několik dní skutečně žijí, společně zpívají, baví se a radují v dalších činnostech, které pro ně vymýšlí a organizuje festivalový štáb v čele s prezidentkou festivalu Alenou Mejstříkovou a Miroslavem Baťou. Má-li mít festival úspěch, musí se dělat s láskou. A Alenka Mejstříková, Míra Baťa a IFAS je v tomto směru opravdu zářným příkladem.

Padesátiletá bohatá a proměnlivá historie IFAS si zaslouží u příležitosti tohoto významného jubilea alespoň stručnou rekapitulaci. Myšlenka uspořádat mezinárodní setkání vysokoškolských pěveckých sborů vznikla v roce 1967 ve Vysokoškolském uměleckém souboru tehdejší Vysoké školy chemicko-technologické Pardubice, nyní Univerzity Pardubice. První ročník se z iniciativy zakladatele a dlouholetého prezidenta festivalu Vlastislava Nováka konal

již v roce 1968 pod názvem Internacionální festival akademických sborů – IFAS a od roku 1980 se pravidelně opakuje ve dvouletých intervalech.

Součástí festivalu se stala i mezinárodní sborová soutěž. Zprvu se jednalo o mezinárodní soutěž smíšených sborů, ale již v roce 1986 byl festival rozšířen o soutěžní kategorii ženských sborů. V roce 1994 se stává prezidentkou IFAS Alena Mejstříková a v témže roce byla poprvé otevřena soutěžní kategorie komorních smíšených sborů.

Od 17. bienále v roce 2002 byl festival obohacen o další atraktivní folklorní kategorii, umožňující účastníkům zpěv v lidových krojích. A v roce 2006 byl festival rozšířen ještě o kategorii artificiální hudby jednoho hudebního stylu a o kategorii populární, jazzové, spirituálové a gospelové hudby pro všechny typy sborů. Na jubilejním 20. IFAS vystoupil pak soutěžně také první mužský ansámbl.

Od roku 2014 přejímá IFAS do svého programu i samostatnou **Soutěž o Cenu Bohuslava Martinů**, (dříve Festival Bohuslava Martinů, Pardubice), která je určena pro všechny typy sborů (i neakademických), s výjimkou sborů dětských.

FESTIVALU IFAS SE ZA DOBU JEHO EXISTENCE ZÚČASTNILO JIŽ NA 350 PĚVECKÝCH SBORŮ S TĚMĚŘ 10 500 ZPĚVAČKAMI A ZPĚVÁKY Z VÍCE NEŽ 30 ZEMÍ VŠECH SVĚTADÍLŮ.

Jubilejní 25. bienále IFAS se konalo ve dnech 4. – 9. července 2018 pod osobní záštitou hejtmána Pardubického kraje JUDr. Martina Netolického, primátora města Pardubice Ing. Martina Charváta a rektora Univerzity Pardubice prof. Ing. Jiřího Mála. Finančně podpořily festival Ministerstvo kultury ČR, Pardubický kraj, Statutární město Pardubice, Univerzita Pardubice, města Česká Skalice, Heřmanův Městec, Lázně Bohdaneč a Chrudim, Nadace Život umělce a Nadace Bohuslava Martinů.

I jubilejní 25. IFAS Pardubice měl své obvyklé oblíbené atributy – úvodní Nokturno – první setkání zahraničních sborů na nádvoří pardubického zámku, kde byli zároveň přijati v Rytířských sálech představitelé sborů a mezinárodní porota náměstkyní primátora Ing. Helenou Dvořáčkovou a zastupitelkou města Ing. Věrou Laurynovou, slavnostní zahajovací koncert v aule Univerzity Pardubice, satelitní koncerty v Léčebných lázních a kostele sv. Maří Magdalény v Lázních Bohdančín, v chrudimském Muzeu barokních soch, v synagoze v Heřmanově Městci a v kostele Nanebevzetí

Panny Marie v České Skalici, nechyběla „Ifasiáda“ – soutěž v netradičních sportovních disciplínách ani festivalový ples a samozřejmě ani tradiční závěrečné akce – závěrečný koncert s vyhlášením výsledků, předáním hlavních cen a galakonzert národů ve foyer pardubické ČSOB Pojišťovny.

V úvodu zahajovacího koncertu festivalu zazpíval mezinárodní sbor, složený z kvartet všech zúčastněných sborů, pod vedením vnučky Vlastislava Nováka Lucie Gregorovič Fárové na jeho počest skladbu Napadly písně Antonína Dvořáka, poté festival IFAS slavnostně zahájil prof. PhDr. Petr Vorel, CSc., prorektor pro vědu a tvůrčí činnost Univerzity Pardubice.

„Ifassingers“ (sbor sestavený převážně ze členů organizačního štábu, jeho asistentů, spolupracovníků a průvodců sborů) přivítal zahraniční i domácí sbory jejich lidovými písněmi, společně s Pěveckým sborem Varšavské univerzity zazpívali madrigal Bohuslava Martinů Chceme my se, chceme. Představila se i porota svým humorným vystoupením a slavnostní zahájení ukončila studentská hymna *Gaudeamus igitur*. V druhé části zahajovacího koncertu se pak představily v krátkých koncertních vystoupeních všechny zúčastněné sbory.

FESTIVALU SE ZÚČASTNILO CELKEM 10 PĚVECKÝCH SBORŮ Z ČESKÉ REPUBLIKY, POLSKA A RUSKA.

Soutěžní výkony sborů posuzovala mezinárodní odborná porota ve složení: Mgr. Jaroslav Brych (ČR, předseda), Prof. Olga Burova (Rusko), Prof. Dr. John Scott Ferguson (USA), MgA. Marko Ivanović, Ph.D., (ČR) a Peter Freestone (Velká Británie). Nejúspěšnějším sborem festivalu byl **Pěvecký sbor Varšavské univerzity** se skvělou dirigentkou Irinou Bogdanovich, který získal **zlaté pásmo** v kategorii **A1** (Smíšené sbory), **B1** (Folklor) a navíc ještě **1. cenu** a prémii v mezinárodní soutěži o **Cenu Bohuslava Martinů** a další významné ocenění – **Cenu rektora Univerzity Pardubice** pro nejúspěšnější akademický sbor.

Letos jsem poprvé nebyl „při tom“. Ale pevně věřím, že si i 25. IFAS zachoval svou nádhernou, nezapomenutelnou atmosféru upřímného přátelství a hudebního souznění, atmosféru, která je neodmyslitelným atributem nestárnoucího akademického sborového zpěvu a krásné, upřímné sborové hudby, která vždy tento pardubický festival provází. A jak se zpívá ve společné festivalové písni na rozloučenou – „*An Irish Blessing*“ – *And until we meet again, may God hold You in the palm of His hand*. Do další bienální pětadvacítky, kterou načne IFAS na začátku července roku 2020, mu přeji proto již teď co nejúspěšnější vykročení.

„*Hudba je největší dar – je pořád s námi, když ji potřebujeme. Vypovídá o tom, co slovy nejsme schopni říci. Je mostem mezi nebem a zemí. Hudba je zázrak.*“ (Sylvie Bodorová)

A já bych dodal – a sborová hudba dvojnásobný.

Jiří Kolář – umělecký ředitel IFAS Pardubice

Jménem celého organizačního štábu IFAS 2018 děkuji všem pracovníkům Univerzity Pardubice, kteří festival IFAS podpořili a pomohli nám k úspěšné realizaci jubilejního 25. bienále. Díky skvělému prostředí na univerzitní půdě a ochotným spolupracovníkům jsme prožili opět několik nádherných dnů, pro které má smysl pokračovat. IFAS 2018 byl opět krásný a společně se již těšíme na další.

Alena Mejstříková – prezidentka IFAS Pardubice

Foto: F. Neuwirth

Výstavy: Sochy inspirované duchovnem i rezavé otisky a koláže

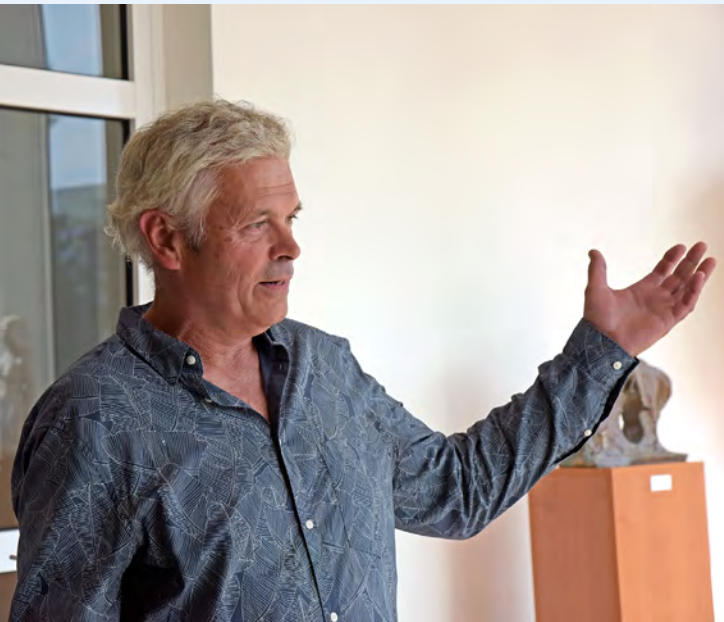
Poslední dvě výstavy v Galerii Univerzity Pardubice představily dílo sochaře Petra Nováka a Šárky Hrouzkové. Východočeský rodák z Jaroměře je autorem desítek plastik, sousoší, fontán a pomníků, které jsou umístěny nejen v tuzemsku, ale i v zahraničí. Šárka Hrouzková se ve svém díle věnuje převážně práci s rezavým plechem a vytváří zajímavé otisky.

Sochy Petra Nováka

Narodil se a vyrůstal v Jaroměři pod vlivem barokního sochařství M. B. Brauna. Vystudoval Střední průmyslovou školu kamenickou v Hořicích v Podkrkonoší (u prof. J. Kolomazníka). Ve studiu pokračoval na Akademii výtvarných umění v Praze u profesorů Stanislava Hanzíka a Miloše Axmana. Nadále žije a pracuje v Jaroměři.

Dílo Petra Nováka je známé v Čechách, na Moravě, ale i zahraničí, např. Anglii, Rakousku, Německu, Itálii či Kanadě. České republice má nejvíce děl umístěných v Novém Městě nad Metují, z nichž nejvýznamnější je figurální pomník Jana Černického z Kácova, zakladatele Nového Města nad Metují. Jedním z nejvýznamnějších sochařových děl je jezdecká socha prvního československého prezidenta T. G. Masaryka v Lánech. Díky nabídce občanského sdružení Retranchement No. XVIII. z Josefova přenesl v roce 2009 své působiště do Bastionu IV. v barokní pevnosti, kde vybudoval svůj ateliér a galerii.

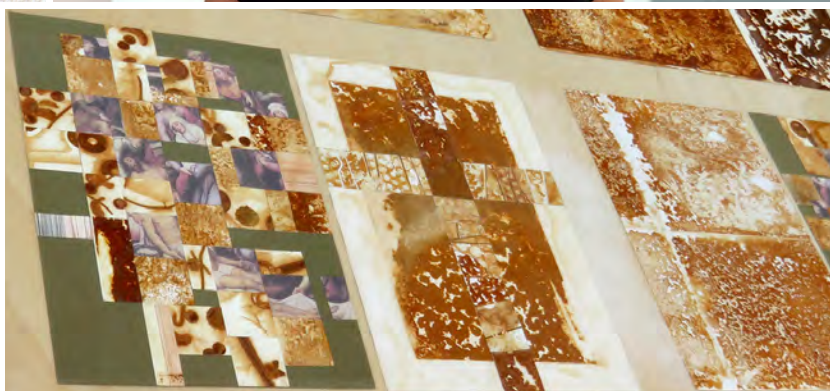
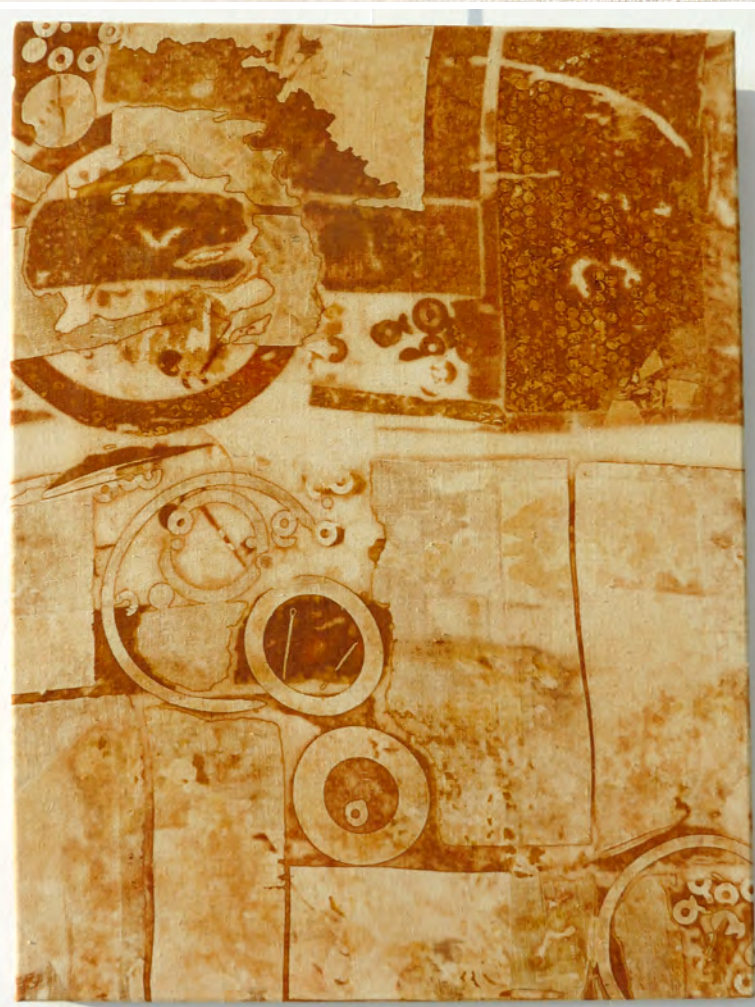
„Zpočátku byly v autorově tvorbě převážně zastoupeny dívčí akty, portréty a figurální kompozice z kamene a dřeva. Později vedle drobné plastiky převážila i monumentální díla. Jeho díla obsahují náměty zabývající se duchovní i náboženskou rovinou života, přírodou, užitým uměním, historickými postavami a událostmi a samozřejmě i tematikou jezdeckví a koní“, řekl kurátor výstav pardubické univerzitní galerie Mgr. Lubomír Netušil.

Rezavé otisky Šárky Hrouzkové

Do začátku listopadu je v Galerii Univerzity Pardubice k vidění výstava z dílny výtvarnice Šárky Hrouzkové. Autorka vystudovala Katedru výtvarné teorie a výchovy na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. V osmdesátých letech pobývala na Ostravsku, kde učila a začala poprvé samostatně vystavovat. Věnuje se malbě, v posledních letech ji ale učarovala práce s rezavým plechem. Vytváří rezavé otisky na papíře a plátně, koláže, ale také tento materiál zpracovává a skládá do podoby abstraktních obrazců. Od 90. let žije Šárka Hrouzková ve východních Čechách. V březnu 1999 založila se svou kolegyní Pavlínou Vomočilovou soukromé Výtvarné studio v Dolním Újezdě u Litomyšle a věnuje se nadaným dětem.

*Tomáš Pospíchal
Bc. Věra Příbylová
Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa*

Máme čtyři bronzové medaile z Českých akademických her!

Tým fotbalistů vybojoval pro Univerzitu Pardubice třetí místo, Foto: J. Němec

Bronzovou medaili přivezli studenti i z pohybových skladeb, Foto: E. Hronová Čaladi

Sedmnáctý ročník Českých akademických her se uskutečnil v červnu v Brně. Mezi sportovci, kteří bojovali o medaile, byli i studenti Univerzity Pardubice. A nevedli si vůbec špatně, výsledkem jsou čtyři cenné kovy, které přivezli fotbalisté, veslaři v kategorii 4+ a tým pohybových skladeb. Individuální medaili získala Andrea Heřmánková z dopravní fakulty ve dvouhře žen ve stolním tenisu.

České akademické hry (ČAH) se uskutečnily ve dnech 17. – 22. června. Za Univerzitu Pardubice se účastnilo šedesát jedna našich sportovců a svými výkony skvěle reprezentovali svou alma mater.

Fotbal

Družstvo Univerzity Pardubice získalo na letošních ČAH třetí místo. Ze skupiny postoupilo po dvou dramatických remízách. V semifinále se tým utkal se silným domácím protivníkem, studenty Masarykovy univerzity. Po dvou obdržených brankách v závěru poločasů už začal tým šetřit síly na utkání o třetí místo. Tam se opět utkal s protivníkem ze skupiny – Palackého univerzitou Olomouc. Po dramatickém průběhu utkání a remíze 1 : 1 na pokutové kopy vybojoval tým Univerzity Pardubice 3. místo. Za bojovnost v obrovském vedru a odehrání čtyř utkání během dvou dnů patří všem borcům dík za úspěšnou reprezentaci své univerzity.

Veslování

V dobře obsazeném závodě čtyřek s kormidelníkem se naše posádka rozhodně neztratila. Držela se od začátku v čelní skupině. Zhruba v polovině kilometrové trati si favorizované loď Univerzity Karlovy a Vysokého učení technického 1 vytvořily menší náskok. Naši borci jeli vyrovnaný závod s posádkou Vysokého učení technického 2 a prakticky do posledních metrů nebylo jasné, jak tento souboj o třetí místo dopadne. V závěru závodu ještě prověřila technickou připravenost veslařů zrádná brněnská přehrada a její nevyzpytatelné vlny. V napínavém vyrovnaném finiši pak rozhodla větší technická vzrůstlost a větší touha po úspěchu pardubických studentů, kteří tak vybojovali bronzové medaile.

Stolní tenis

Vynikajícího výsledku dosáhla naše studentka Andrea Heřmánková, která se zúčastnila Českých akademických her ve stolním tenise a obsadila krásné třetí místo ve dvouhře žen.

Pohybové sklady

Pohybové sklady v rámci ČAH se konaly v krásných novogotických prostorách tělocvičny Pod hradem. Zúčastnilo se pět týmů. Soutěž byla velice vyrovnaná a jednotlivé pohybové sklady byly důstojným zakončením ČAH. Skladba našich studentů získala krásné 3. místo. Počet soutěžících studentů byl pětáctýřicet.

Aerobik

Aerobik v rámci ČAH se letos konal v prostorách tělocvičny Pod hradem. Soutěže se zúčastnilo 21 sportovců. Mezi děvčaty i jeden muž. Soutěžilo se ve dvou kolech Aerobic master a do finále postoupilo 15 účastníků. Naše děvčata byla tři a všechna tři se dostala do finálové patnáctky. Hodiny byly vedeny skvělými lektory

Lenkou Velínskou a Romanem Ondráškem. Teplo, které v soutěžních dnech panovalo, soutěžícím nepřidalo, a tak bylo příjemné osvěžit se iontovými nápoji. Naše dívky se bohužel v první šestici vyhlášených neumístily.

Atletika

Atletika v rámci ČAH se konala na stadionu VUT Brno. Ve dvou dnech soutěžilo 123 mužů a 83 žen. Výkony v jednotlivých disciplínách byly velice kvalitní. Jeden z nejdramatičtějších závodů byl závod na 400 m překážek mužů, kdy první dva muži potvrdili limit na ME v Berlíně. Vrcholem soutěže byly štafety, které zvedly ze sedadel všechny diváky i ostatní soutěžící. Univerzitu Pardubice reprezentovala Vanessa Godárová, která obsadila dvě pátá místa a jedno šesté. Soutěžila ve vrhu koulí, v kladivu a v hodu diskem.

Volejbal

Tým Univerzity Pardubice obsadil ve volejbale na ČAH v Brně šesté místo. Studentky ale hrály skvěle! Hrály se systémem dvě skupiny na dva vítězné sety, kde prohrály těsně s VŠE Praha a MU Brno. Poté hrály zápas o 5. místo, kde v obou setech vedly, ale v závěru se nedokázaly dostat ze servisu soupeřek. Tímto výsledkem skončily až na šestém místě. Úspěchem naší univerzity však už byl postup na České akademické hry, kde většina protihráček již hraje za českou reprezentaci nebo jsou v extraligových týmech. Studentky hrály cílevědomě, soustředěně, bez zbytečných chyb.

Frisbee

Po náročných zápasech skončilo sice družstvo frisbee v poli poražených, ale přivezlo si z turnaje cenu Spirit of the game – trofej za projevenou férovost a sportovního ducha během utkání, o kterém hlasují hráči všech družstev. Cena je hráči vnímána podobně jako vítězství v turnaji.

Plavání

Univerzita Pardubice měla početné zastoupení i v plavání, bohužel se v silné konkurenci neprosadila.

Všem studentům Univerzity Pardubice děkujeme za vzornou reprezentaci a přejeme mnoho dalších sportovních úspěchů.

Letošní 17. ročník her hostila Masarykova univerzita – Fakulta sportovních studií. Mladí sportovci soutěžili v 27 zařazených sportech a bojovali o titul akademický mistr/yně. Akademických her se účastnilo přibližně 2000 sportovců z celkem 50 vysokých a vyšších odborných škol.

Kolektiv autorů
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Osma Univerzity Pardubice na Pražských primátorkách

Druhý červnový pátek patřil tradičnímu veslařskému závodu univerzitních osmiveslic. V Praze na Náplavce se konaly 105. primátorky, jejichž součástí byl i letos závod univerzitních posádek s účastí veslařů Univerzity Pardubice.

Již poosmé otevřel program víkendového veslařského závodu 105. primátorek soubor Univerzitních osem, v nichž poslední roky kralovalo České vysoké učení technické. Do letošního soubroje akademických posádek zasáhlo sedmáct posádek včetně zahraniční účasti dráždanské univerzity.

Mezi účastníky byl i nejlepší skifař světa

Letošní závod byl zajímavý tím, že Univerzita Karlova a Vysoké učení technické v Brně postavily mužské i ženské posádky, naopak tradiční účastník Vysoká škola ekonomická v Praze osmiveslici nesložila. Výraznou měrou závod atraktivnila posádka VŠ Palestra, která nasadila do boje nejlepšího skifaře světa Ondřeje Synka a současnou absolutní světovou špičku nepárového veslování Jakuba Podrazilu a Lukáše Helešice.

Celkově obsadila posádka Univerzity Pardubice v kategorii mužů osmé místo. „Naše posádka byla stejně jako v posledních letech tvořena převážně studenty dvou fakult – chemicko-technologické a dopravní. Bohužel i přes povedenou přípravu se nám nepovedlo ukázat to nejlepší a zůstali jsme před branami finále A,“ popisuje výsledek pardubické univerzitní posádky její trenér Mgr. Tomáš Macas, Ph.D., z Katedry tělovýchovy a sportu Univerzity Pardubice.

Dobrá propagace nejen univerzitního veslování

Rekordní účast univerzitních posádek způsobila, že se v letošním roce jely poprvé rozjížděky v ženské i mužské kategorii. Celou akci provázal i bohatý doprovodný program, kde byli vidět nejenom naši veslaři, ale i naše univerzita. Celý víkend měli návštěvníci regaty možnost získat informace o Univerzitě Pardubice v jejím propagačním stánku v cílovém prostoru, který je prakticky v centru naší největší metropole. Záštitu nad jedním ze závodů přijal i rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Jiří Málek, DrSc.

Členové posádky univerzitního týmu jsou zároveň členové Univerzitního sportovního klubu. „Všichni závodníci dali do přípravy a závodu všechno. Patří jim uznání a dík. Sezóna ještě nekončí. Na podzim nás čeká závěrečný závod Veslařského poháru univerzit 2018 na brněnské Svatce. Věřím, že se poučíme a předvedeme výkon, na který budeme moci být hrdí,“ dodává k vystoupení pardubických univerzitních veslařů Tomáš Macas.

Ing. Jindřich Mašín

student doktorského studia na FChT

Foto: P. Ďurovec

Charitativní běh lámal rekordy, startovné šlo na výzkum léčby poranění míchy

Pátý ročník běhu pro dobrou věc Wings for Life World Run přilákal letos přes sto tisíc registrovaných běžců a vozíčkářů. Dohromady účastníci zdolali 934 484 km. Vybrané startovné šlo na výzkum léčby poranění míchy, a nejen tento dobročinný nádech zajistil běžcům na pět a půl hodiny nezapomenutelné momenty po celé zeměkouli. Akci podpořili i běžci v Pardubicích.

Běhu Wings for Life World Run se může účastnit každý – vůbec nezáleží na úrovni fyzické zdatnosti nebo běžeckých schopnostech. A i proto se do této akce během let zapojilo už přes půl milionu lidí z celého světa – od domorodců z Amazonie v tradičních úborech přes ministerského předsedu až po slavná jména, jako je bývalý pilot a legenda Formule 1 Niki Lauda, vítěz Dakaru Matthias Walkner, trojnásobná mistryně světa v Iron Manech Daniela Ryf, jachtař a vítěz Poháru Amerik Jimmy Spithill nebo olympijští a paralympijské vítězové. Namátkou jmenujme třeba lyžaře Aksel Lund Svindala, který tentokrát řídil Catcher Car pro běh ve Wings for Life World Run aplikaci.

Běhá se ve dne i v noci po celém světě

Krása tohoto běhu je také v tom, že závod začne po celém světě ve stejný čas. Ať je noc či den, slunečno nebo průtrž mračen. Běželo se od Austrálie po Kolumbii, od Velké Británie po Kazachstán a všude byl stejný formát. Běžci utíkali před postupně zrychlujícím autem (Catcher Car), které po předjetí vyřadilo účastníka ze závodu. „V Pardubicích se letos registrovalo třicet běžců, někteří dorazili až z Polska, Německa a Slovinska. Vybralo se přes deset tisíc korun,“ říká Ing. Jan Němec, spoluorganizátor běhu v Pardubicích a zároveň student doktorského studia na Dopravní fakultě Jana Pernera.

Vozíčkář zdolal téměř 100 kilometrů

Nejdále se i letos (podruhé za sebou) dostal švédský vozíčkář Aron Anderson, který si jako startovní lokaci vybral Sunrise v USA a před autem se udržel neuvěřitelných 89.85 km. „Byl jsem hrozně

unavený, ale snažil jsem se do toho jít až na doraz. Říkal jsem si, že se tím možná vybere ještě o kousek větší množství peněz a dokážeme ještě o trochu víc. Všechno mě bolí, ale pocit mám skvělý!“ řekl po běhu dojatý Anderson, který má nyní na kontě dvě nejdelší vzdálenosti v historii této akce.

Mezi ženami pak byla nejlepší běžkyně Vera Nunes z Portugalska, která startovala v Mnichově a pokořila 53.78 km. Mimochodem, druhá Chorvatka Nikolina Šustić za ní zaostala jen o 50 metrů.

Díky běhu chtějí posunout výzkum

Veškeré startovné, včetně darovaných peněz, jde na nadaci Wings for Life – což jen letos bylo přes 3 000 000 eur. Ředitel celé akce, Marc Herremans, který je na vozíku, letošní akci okomentoval slovy: „Běh Wings for Life World Run pro mě znamená strašně moc. Jsem od pasu dolů ochrnutý kvůli nehodě na kole a kvůli tomu a zdravotním komplikacím s tím spojeným jsem přišel o mnoho dobrých přátel. V minulosti navíc dostával výzkum léčby poranění míchy celkem málo pozornosti, a tak je čas to změnit. Chtěl bych poděkovat každému, kdo běžel nebo tuto akci podpořil. Jsem si jistý, že jednoho dne najdeme lék a bude to díky vám. Během Wings for Life nejen životy měníte, ale i zachraňujete.“

Více informací k běhu včetně výsledků a dalšího chystaného ročníku najdete na stránkách www.wingsforlifeworldrun.com

Ing. Jan Němec
student doktorského programu na DFJP
organizátor běhu WFL v Pardubicích

Foto: archiv UPA

ŠTĚSTÍ
ZDRAVÍ
LÁSKU
JSAŇNICE!!!

